maiden proletaarit, i yhteen!" — Marx

VAPAUS

Järjestymättömien järjestäminen on tärkein tehtävämme

1930 — Torstaina, elok. 21 pnä — Thur., Aug. 21 — XIV Vuosik. — Vol. XIV

listitkin myöntävät kommunismin tukahduttamisen mahdottomaksi keski-Kiinassa

joukot etenevät ja lujittavat asemiaan—Tärkeitä keskuksia daan kotimaisten ja ulkomaisten sotajoukkojen toimesta

Kiina, elok. 20. — iranomaiset tänään ngshan alueella ole- virkamiehet ja hei- sekä yleensä japa- iset evakuoitavaksi punaisen armeijan stä Changshasta e- an milloin hyvänsä. isen evakuointimää- japanilaiset korkeat set antaneet selväs- tä he pitävät mah- isen vallan laajene- isen keski-Kiinassa. myönnytyksiä ovat aalistiset johtohenkilöstaan kansallisen an kykenemättömän kommunismin laaje- e-joen eteläpuolella. owin ja Nankingin a on edelleen vaka- samat mutta punal- mässä uusia joukko- emiin, ilmeisestikin uuteen offensiiviin. ot, alkomaisten im- n tukemana eivät muuhun kuin puo- sillä varajoukkoja atavissa ja nykyiset olevat joukot ovat t taistelemaan yli- sta armeijaa vas- atteellisen innostuk- vat punaiset ylivoi- naiset sotilaat tais- luokkansa oikeuk- amaan aikaan kuin sä kapinallisuus saa menemismuotoja.

aivat jotuvat pois- ngshan edustalta

brittiläiset ja ja- vat, jotka olivat a- shan edustalla, jou- mään alas Siang- voimien vallatessa alla evakuoitiin ul- lehet y.m. ajnekset. netys oli vakava is- ahamiehille, sen ol- teollisuuskuksen, Standard-öljy-yhtiön paikan ollessa öl- sen Hunanin maa-

enee kiinalaisen so- keskuudessa

. 20. — Tänne tul- ovat, että Peitalho- kkokaupungissa on sen jälkeen kun sijoitetuista kiinalai- ta kapinoi, kieltäy- punaisia joukko- kapinaliike armei- isena tuloksena siitä itsationiyöstä, jota stinen liike on käy- kuudessa, sotilaiden ään, että he ovat luokkaveljiään ja an vastaan taistel- vallankumouksellisi- ijaa ja Kiinan neu- astaan.

nen far- i vapautettu

MISTUSOIKEUDEN AMPUA ISÄN JA ÄSEE VAPAAKSI

lok. 20. — Suur-va- tti tänään Lester n farmarin, rikok- nalaisuudesta epä- hänen nuoren poi- kun nämä ottivat sta $2 edestä pe- uoksi farmari am- aksi.

stö hylkäsi häntä syytöksen. nä kaksi uhria, El- v. ja hänen poi- v., sillä välin kun kuuden muun lap- niehet toisivat heil- Molemmat miehet aikaa olleet työttö-

to-onnetto- a ensi ret- ään

ok. — 18. — Otto surmansa tänään, sy Moth" lentoko- aahan Winnipegin puolella. Onnetto- ivä sen jälkeen kun ut lentotutkintonsa kaupunkiin neljä oli yksin lentoko- ranhempansa ovat

Saksa pyytelee anteeksi Puolalta

BERLIN, elok. 18. — Ulkoasiain virasto ilmoitti tänään, että ulkoasiain ministeri tri Julius Curtiuksen politiikka tulee jatkumaan aivan samoissa piirteissä kuin Gustav Stresemanninkin, eritoten mitä tulee Puolan "käytävään" sekä muihin rajakysymyksiin.

Ulkoasiain virasto joutui antamaan tämän selostuksen Gottfried Treviranuksen, liittolaisten valtausalueiden ministerin pitämän puheen johdosta, kun tämä väitti Saksan kärsineen vääryyttä itäisiä rajojaan koskevissa kysymyksissä. Puolalaiset kiihoittuivat heti hänen puheensa johdosta, varsinkin kun siinä viitattiin juuri riidanalaiseen Puolan "käytävään".

Ulkoasiain virasto kielsi samalla kertaa, että sillä olisi mitään aikomusta esittää kansainliiton kokoukselle kysymystä Versaillesin rauhan ehtojen tarkistamiseksi.

Myrsky tuhonnut uutisasukkaiden sadot Albertassa

EDMONTON, elok. 19. — Vergevillen ja Ranfurlista koilliseen olevan seudun välisellä alueella oli varhain tänä aamuna ankara ukkos- ja raemyrsky mikä hakkasi kaikki viljan lakoo neljänkymmenen mailin pituisella ja kolmen mailin levyisellä alueella, rikkoi ikkunat rakennuksista ja teki kaikkea muuta tuhoa.

Tämä seutu on verrattain uutta uudisasustusseutua, eikä esim. puhelinyhteys ole vielä hyvin järjestetyä, joten alueelta on vaikea saada tarkkaa tietoa tuhon suuruudesta. Sadon arvellaan kärsineen toisin paikoin 100 prosenttisen tuhon. Ainoastaan joidenkin uudisasukkaiden viljа oli vakuutettua.

Uutta vaalilakia suunnitellaan Saksassa

ON SELVASTIKIN TAHDATTY KOMMUNISTISIA EHDOKKAITA VASTAAN

BERLIN, Saksa, elok. 19. — Saksan kabinetti tänään käsitteli muutoksia vaalilakiin, jonka avulla nykyinen diktatuurihallitus voisi taata seuraavan parlamentin valinnan tapahtumisen siihen suuntaan kuin Saksan fascistien valtakomennon edut vaativat. Lakiluonnoksen laati sisäministeri Joseph Wirth, ehdotuksen sisältäessä mullistavimpana tekijänä valtiopäivien edustajalukumäärän rajoittamisen siten, että seuraava eduskunta olisi noin 50—60 sijaa pienempi kuin aikaisemmin. Nykyisten vaalilasetusten mukaan jokaisen valtiopäivämiehen on saatava vähintäin 60,000 ääntä ennenkuin tämän valintaa voidaan ottaa huomioon, mutta hallituksen suunnittelemien muutosten mukaan tulisiin nyt äänimäärä kohottamaan vähintäin 70,000:een. Tällä on yksinkertaisesti tarkoituksena vaikeuttaa kommunistisen puolueen vaalitoimintaa, sen muodostuessa liian voimakkaaksi tekijäksi saksalaisten proletaarijoukkojen keskuudessa.

Tähän saakka voimassa ollut suhteellinen vaalitapa tulee edelleenkin olemaan voimassa, joskin eräät näennäisesti pienemmät muutokset tulevat huomattavasti vaikuttamaan vaalien toimenpanemiseen. Porvarillisetkin poliittiset piirit myöntävät, että uusi lakiluonnos, jos se tulee hyväksytyksi, kuten on perin ilmeistä tulee tekemään vaikeaksi pienempien poliittisten ryhmien toiminnan, antaen etuisuudet suurimmille ryhmille. Tällaisen järjestelyn kautta voidaan vaaleissa etuisuudet poliittisten manöverailujen kautta antaa niille puolueille, joita halutaan valtaan, samalla kun painostetaan kommunistisen puolueen ehdokkaita kaikin mahdollisin keinoin.

Palovartijoiden lennot lisääntyneet

TORONTO elok. 19. — Kapt. W. Roy Maxwell, maakunnallisen ilmailuosaston johtaja, on nyt Sioux Lookoutissa, viimeisellä osalla 1500 mailin matkastaan, minkä hän on tehnyt tarkastaessaan hänen valvontansa alaisina olevia vartioasemia.

Hän tekee tarkastuksensa "Hamilton" matkustajatasolla millä hän lensi viime viikolla Milwaukeesta Sault Ste. Marieen ja mikä sen jälkeen on ollut ilmassa joka päivä, Remy, Oba, Twin Lakes ja Caribou Lake ovat niiden asemien joukossa, joilla hän on käynyt.

Ilmailuosaston lentokoneet ovat lentäneet tällä vartiokaudella kaikkiaan 9,361 tuntia, mikä on 600—700 tuntia enemmän kuin viime vuonna samalla aikaa.

Mies kurittanut tuomaria

ST. JOHN'S. Nfld. elok. 19. — Mies, joka oli ollut oikeudessa ja kuullut siellä tuomarin langettavan tuomion hänen asunnostaan häätämisekseen, seurasi tuomaria ulos ja löi oikeustalon ulkopuolella kepillä tuomari, Sir William Horwoodia, joka on Newfoundlandin ylituomari.

Tuomaria kurittanut mies, Joseph Burnstein, vangittiin ja häntä vastaan nostettiin syytös päällehyökkäyksestä. Poliisit ennättivät väliin ennenkuin mies kerkisi tuomaria loukata vaarallisemmin.

Suuri on Montrealin työttömyys

MONTREAL, elok. 20. — Ammattiunioilta tulleet tiedonannot selostavat kaupungissa olevan 21,000—23,000 työtöntä työläistä ja näiden lisäksi vielä 10,000—15,000 sellaista työläistä, joilla on työtä vain pari kolme päivää viikossa. Tämä selostus lähetetään työministeri Gideon Robertsonille, joka kokoaa koko Canadaa koskevaa työttömyystilastoa. Tiedonanto ei selosta kuinka tarkoin ammattiuniot ovat koonneet tämän tilastonsa.

Itsemurhauhrien ruumiit on löydetty

MEDICINE HAT, elok. 20. — Adam Snyder, perheellinen mies ja Minnie Strum, 15 v., molemmat Cypress Hills'in asukkaita katosivat viime lokakuussa edellisen auton kanssa ja heidän uskottiin karanneen yhdessä. Eräs ratsastaja löysi viime sunnuntaina heidän paholn mädäntyneet ruumiinsa autosta, mikä oli piilossa erään vuoren harjalla, lähellä Foxin postitoimistoa. Autoon jätetty kirje selvittää, että kuoleman on aiheuttanut myrkky, mitä he ovat molemmat nauttineet.

Gasoliinisäiliön räjähdys synnytti tulipalon

QUEBEC, elok. 20. — Gasoliinisäiliön räjähtäminen autovajassa aiheutti eilen huomattavaa vahinkoa Quebecissa. Kaksi rakennusta tuhoutui kokonaan, vaan palokuntalaiset saivat kolme tuntia kestäneen kovan työn jälkeen pelastettua toiset lähistöllä olevat rakennukset.

Räjähdyksen syytä ei tunneta, mutta kun yksi mekanikoista meni pari minuuttia räjähdyksen jälkeen tutkimaan syytä, löysi hän yhden autoista liekeissä. Vaikka palohälyttys annettiin heti ja palokunta saapui pikaisesti paikalle, oli liekit kerinneet levitä autovajan seiniin ja niitä myöten vereisiin rakennuksiin.

Pankkirosvot saatiin pian kiinni

TORONTO, elok. 18. — Ei täyttä neljä tuntia senjälkeen, kun kaksi aseistettua miestä teki rosvouksen eilen puolen päivän aikaan Royal pankissa, Hamiltonissa, paeten $2,012 suuruisen saaliin kanssa, vangitsivat Toronton poliisit Jack Nevinsin, n 15 Ottawa kadulla ja saivat häneltä takaisin heidän saaliinsa, mistä puuttui ainoastaan $166. Vilmeksi mainittu summa löydettiin Norman Sherratilta, jonka moottoripoliisi vangitsi tuntia aikaisemmin Hamiltonissa.

Poliisit saivat Hamiltonista tiedon miesten piti tavata no. 173 Berkeley kadulla ja mentyään sinne saivat selville, että kohtauspaikaksi oli muutettu no. 15 Ottawa St. Nevins saapuikin sinne vähää ennen klo 4 jolloin poliisit vangitsivat hänet.

Rajakaupungit haluavat sulkua Yhdysvaltain autoille

WINDSOR, elok. 19. — Windsorin ja seitsemän läheismmän kunnallishallinnon virkailijoiden yhteisessä kokouksessa hyväksyttiin eilen päätöslauselma lähetettäväksi liittohallitukselle Ottawaan. Päätöslauselmassa ehdotetaan täydellistä sulkua ulkoa Canadaan tuotaville täydellisesti valmistetuille autoille ja trokeille. Päätöslauselmassa pyydetään Canadan hallitusta toimittamaan tarkastus autoteollisuudessa, siinä tarkoituksessa, että voitaisiin päättää, mitä autojen osia tarvittaisiin ryhtyä valmistamaan edullisesti Canadassa.

Kunnallishallintojen virkailijat oli kutsuttu yhteiseen kokoukseen käsittelemään nykyistä työttömyyskysymystä. Viimeisimmät raportit osoittavat, että Windsorin alueella on n. 4,400 työtöntä miestä.

Jos Canadan hallitus ottaisi tämän ehdotuksen huomioon, tulisi seaiheuttamaan n. $40,000,000 tappion Detroitin autoteollisuuteen vuosittain.

Lento käy vähitellen turvallisemmaksi

HARTFORD, Conn, elok. 20. — Lentokoneilla matkustaminen on tulemassa vähitellen yhä turvallisemmaksi Amerikassa, vaikka se vielä onkin 22 kertaa vaarallisempaa kuin rautateillä matkustaminen, selostaa Actuarial Society of American julkaisema ilmailuraportti.

Raportissa selostetaan, että lentonmettomuudet saavuttavat alhaisimman asteensa senjälkeen, kun ohjaajat ovat saavuttaneet 400 tunnin lento-ajan. Ohjaajat, niin kauan kuin heillä ei ole vielä 400 tunnin tai siitä yli nousevaa lentokokemusta, saattavat olla tekijöinä onnettomuuksissa.

Raportissa selostetaan rautateillä sattuvan yksi kuolemantapaus 300,000 matkustusmailla, kun taas ilmailuliikenteessä surmautuu yksi matkustaja jokaisesta 5,000:sta. Tämä numero perustuu tarkastukseen, mikä on tehty aikataulujen mukaan toimivassa ilmailuliikenteessä ajalta, v. 1927 tammikuusta tämän vuoden maaliskuun loppuun.

Kauppajaoston lupakirjoilla toimivien ohjaajien kuolevaisuus likenne-osastossa on kolmekymmentäneljä 1,000 ohjaajaa kohden.

Ohjaajat ovat suurimmalle vaarale alttiita aikataulujen mukaan toinivilla matkustus- ja postilinjoilla. Heidän kuolevaisuutensa on tässä luokassa 50 jokaista 1,000 kohden. Kuolevaisuus armeijan lentäjien keskuudessa on 8 tuhatta kohden ja laivasto-osastolla 10 tuhatta kohden.

Yhdysvaltain uusi lähettiläs kiiruhtaa Ottawaan

WASHINGTON, D. C. elok. 20. — Hanford MacNider, vasta nimitetty Yhdysvaltain lähettiläs Canadaan, ilmoitti eilen lähtevänsä Ottawaan kyllin ajoissa, voidakseen neuvotella pääministeri Bennettin kanssa, ennenkuin hän lähtee Lontoossa pidettävään valtakunnan konferenssiin.

Uusi lähettiläs ryhtyi tutkimaan Canadan asioita ja oli useita tunteja kestävässä neuvottelussa canadalaisten virkailijoiden kanssa.

Liikkeellä olevat huhut, että yhtenä ensimäisenä uuden lähettilään tehtävänä tulisi olemaan St. Lawrencen vesitietä koskevien neuvottelujen uudelleen aloittaminen, eivät ole vielä saaneet virallista vahvistusta.

Rautamalmin kuljetus vähentynyt

OTTAWA, elok. 20. — Dominion tilastoviraston julkaisemat numerot osoittavat, että kaikkien kanavien, lukuunottamatta Sault Ste. Marien kanavaa, liikenne on lisääntynyt heinäkuun aikana, verrattuna viime vuoden heinäkuun liikenteeseen. Liikenne Sault Ste. Marien sulkujen kautta oli 12,367,494 tonnin suuruinen 1,752,314 tonnin lasku, verrattuna edellisen vuoden heinäkuun liikenteeseen. Vehnän kuljetus näytti lisääntyneen 145,513 tonnilla, mutta rautamalmin oli vähentynyt 1,832,106 tonnilla.

Wellandin kanavan kautta kulkeva liikenne oli kaikkiaan 850,919 tonnia siis 222,877 tonnin lisääntyminen, verrattuna saman kuun liikenteeseen edellisenä vuonna. Vehnän kuljetus lisääntyi 224,998 tonnilla ja pehmeä hiili 68,556 tonnilla.

St. Lawrencen kanavat käsittelivät 928,453 tonnin suuruista liikennettä, mikä osoitti 144,769 tonnin lisääntymistä, verrattuna heinäkuun liikenteeseen v. 1929.

Toveri Dubois tuomittu kuukaudeksi vankeuteen

Montrealilainen oikeuslaitos palvelemassa porvaristoa telkeämällä toverimme vankeuteen

MONTREAL, elok. 20. — Toveri George Dubois tuomittiin tänään tuomari Enrightin oikeudessa kuukaudeksi vankeuteen siirtolaisuuslakien rikkomisesta. Toveri Dubois katsottiin tulleeksi maahan laittomasti, joten yhä edelleen on olemassi, jonka perusteella on hänet tuomion kärsittyään määrätty karkotettavaksi. Tämä velvoittaa työläisjoukot edelleen tarmokkaasti taistelemaan tätä luokkatuomiota vastaan.

Toveri Duboisin tuomio johtuu suoranaisesti siitä työstä, jota hän on tehnyt Canadan ranskalaisten työläisjoukkojen järjestämiseksi Quebecissä. Hän on kommunistisen puolueen ranskalaisen äänenkannattajan "L'Ouvrier Canadienin" toimittaja, joka lehti on ollut ja edelleen on porvariston hyökkäysten kohteena.

Hollinger-kaivos taas riistänyt työläishengen

Työmaatapaturmain lukumäärä on peloittava

TIMMINS. Ont., elok. 19. — (Omalta kirjeenvaihtajalta.) — Viime perjantai-aamuna kello 9 ajoissa tapahtui jälleen uusi teollisuusmurha täkäläisessä Hollinger-kaivannossa, jolloin Robert Cold-niminen kaivostyöläinen menetti henkensä jäädessä putoavan kiven alle. Cold oli jonkinlaisena alempana työnjohtajana.

Toveri Niilo Leppä ja hänen työtoverinsa William Linna, jotka saivat vakavia vammoja muutama päivä sitten. Coniaurum-kaivannossa tapahtuneessa ennenaikaisessa räjähdyksessä, ovat niljaa toipumassa tapahtuneesta. Lääkärit selostavat, että joskin heidän tilansa on huomattavasti parempi on kuitenkin epävarmaa josko heidän silmävammansa tulevat olemaan pysyväisiä. Toveri Leppä näkee yhdellä silmällään, mutta mitään varmuutta ei ole josko hän koskaan tulee näkemään toisella silmällään. Linnan silmän tila on vieläkin huonompi. Muut kasvohinsa saamansa vammat ovat tuskia tuottavia ja tulevat jättämään jälkeen pahat arvet.

Kaivostrustien riiston uhreina joutuvat lukuisat kaivosten raatajat uhraamaan henkensä ja ruumiinosansa, tehdäkseen mahdolliseksi yhtiöille mitä tehoisimmalla tavalla koota suuria voitto-osinkoja isännilleen.

Riistojärjestelmän ruusut kukkivat

Syllapsien hylkääminen Montrealissa jokapäivästä. Ne eivät kelpaisi mihinkään

MONTREAL, elok. 19. — Poliisien antaman selostuksen mukaan on viiden päivän sisällä löydetty viisi hyljättyä syllasta. Viides, kolmen viikon vanha tyttölapsi annettiin poliiseille myöhään eilen illalla.

Naisten osaston huoltaja, Miss Turgeon, jonka huostaan suurin osa näistä lapsista on annettu, selostaa olevan väärin tuoda lapsia laitokselle, koska hän ei voi näistä huolehtia sillä päivittäin tuodaan n. 30 naisvankia joiden perään katsominen vie kaiken ajan. Toinen syy, miksi hän ei katso olevan sopivaa tuoda pienokaisia sinne on se, että laitokselle tuotavissa naisissa on suurimmalta osalta jokin tarttuva tauti, minkä pienokaiset voivat saada.

Hän sanoi antanensa lapset aikaisemmin Gray-kadulla olevaan "Gray Nuns"-laitokseen, tai Misericorde-sairaalaan, mutta nämäkin laitokset ovat nyt niin täynnä, että niihinkin on vaikea enään pienokaisia sijoittaa.

Uusi viljarengas perustettu

ROSARIO, Argentina, elok. 19. — Useat täkäläiset maatalousjärjestöt ovat perustaneet täällä uuden viljarenkaan, nimittäen sen Argentinan osuustoimintayhdistyksen argentinalaiseksi viljarenkaaksi.

Renkaan päämääränä on: ei myydä vilja yksityisesti; rengas rahastaa osuustoiminnallisten yhdistysten jäseniä; jäsenet saavat etukäteen renkaalta 80 prosenttia viljansa arvosta; kaikkia maatalousyhdistyksiä pyydetään jäseniksi renkaaseen yhteisen turvan saavuttamiseksi.

Taas suomalainen kaivosuhri

Toverinsa yrittäneet henkensä uhalla pelastaa työtoverinsa

TORONTO, elok. 20. — Alueen kaivostarkastaja D. F. Cooperin äskettäin kaivosjaostolle lähettämän virallisen raportin kautta saatiin ensimäisen kerran tietää kuinka Ogdenin kunnassa olevan De Saintin kultakaivoksen neljä suomalaista mainaria, Niemi, Tupa, Ranta ja Aho taistelivat urhoollisesti carbon monoxide-kaasua vastaan yrittäessään pelastaa työtoverinsa Y. Annalan hengen.

Annala kuoli kuitenkin ennenkuin Hollingerin Reservillä olevalta Ontarion hallituksen aesmalta tuotua hengenpelastuskonetta kerittiin käyttää riittävästi ja vasta senjälken kun hänen työtoverinsa olivat alistuneet mitä epätoivoisimpiin yrityksiin hänen kantamisekseen ylös kaivosaukosta, kaatuen itsekin vähän väliä maahan kaasun vaikutuksesta.

TOKIO, elok. 20. — Asama Jaman tulivuori purkautui tänään surmaten kuusi henkilöä. Asama Jaman tulivuori, 90 mailia täältä luoteeseen, on yksi kaikkein toimivampia tulivuoria Japanissa.

Brittiläinen pääoma virtaa Australiaan

AUSTRALIAN HALLITUKSEN HORJUVA RAHALLINEN ASEMA SAATTAA SEN TÄYSIN RIIPPUVAISEKSI BRITTILAISISTÄ RAHAMIEHISTÄ

LONTOO, elok. 20. — Siitä huolimatta, että jo ennestään on Australia, niin liittohallitus kuin valtioiden hallituksetkin, suuresti velkaantuneet mrittiläisille, rahamiehille, seurataan täällä suurella mielenkiinnolla australialaisten valtiomiesten yrityksiä vakiinnuttaa maan talouden asemaa edes tilapäisesti niin paljon, että uusia lainoja saataisiin otettua. Näitä lainoja varten on lontoolaisia finanssipiirejä lähestytty ja uusien lainojen myöntämistä pidetään varmana. Australian sisäinen talouskriisi on sellaisessa pisteessä, että yritykset tilanteen näennäiseksi tasaamiseksikaan eivät onnistu, vaan on pyrittävä saamaan entistä enemmän lainoja muualta, tässä tapauksessa panttaamalla australialaiset luonnonrikkaudet brittiläisille rahamiehille takeiksi lainojen takaisin maksusta.

Australian velat Suurbritannialle lasketaan nousevan noin 5,000,000,000 dollariin, uusien tekeillä olevien lainojen suuresti paisuttaessa tätä numeroa. Toisin sanoen on Australia kokonaisuudessaan pantattuna brittiläisille rahamiehille.

Villi öljykaivo taltutettu sementillä

OKLAHOMA CITY, Okla., elok. 19. — Oklahoman viimeisin villinä toiminut öljykaivo, mikä kasteli Oklahoman kaupungin eteläisimmän laitakaupungin petroleumilla aiheuttaen tätä hirvittävän tulipalon vaaran, saatiin eilen kontrolliin alle, senjälkeen kun se oli ryöppynyt valoilllaan 24 tuntia. Öljyn ja kaasun purkaus saatiin pysäytettyä, kun kaivoon pumputtiin sementtiä.

Öljyä nousi ilmaan n. 200 tynnyriä tunnissa. Kaasua laskettiin nousevan 50 milj. kuutiojalkaa päivässä.

Taas rohkea pankkirosvous Montrealissa

MONTREAL, elok. 20. — Samanaikaisesti kun sadat ihmiset liikkuivat katukäytävillä puolistunnin aikaan, meni kaksi rosvoa Canadienne Nationale pankkiin no. 4137 St. Catherine St. E., knappasivat $3,000 suuruisen saaliin ja pakenivat autollaan.

Rosvous tapahtui klo 12.15 ja pankissa oli neljä pankkityöläistä, johtaja sekä yksi asiakas. Toinen rosvoista otti ensin huostaansa johtajan, määräten tämän konttoorissaan seisomaan seinään päin; toinen otti tällä välin toiset vahdintansa alle, sillä välin kun edellinen otti kassan, minkä kanssa he pakenivat.

Canadan ilmapostiliikenne ollut turvallista

OTTAWA, elok. 19. — Canadan kansallisen puolustusjaoston hallituksen siviili-ilmailuosasto on julkaissut raportin Canadan siviili-ilmailusta ja raportista ilmenee, että Canadan ilmapostiliikenteessä ei ole kolmen vuoden aikana surmautunut yhtään ihmistä, eikä yhtään paunaa postia ole hukkunut. Raportti on tehty järjestetyn ilma-postiliikenteen kolmi-vuotiskaudelta, mikä päättyi v. 1929.

Mielenvikaisten lukumäärä noussut

OTTAWA, elok. 20. — Mental Hygienen Canadan kansalliskomitean julkaisema bulletiini osoittaa, että Canadan mielisairaaloissa on mielisairaiden ja henkisesti vajavaisten potilaiden lukumäärä lisääntynyt tänä vuonna, 1,334 potilaalla, verrattuna viime vuoden numeroihin. Mielisairaaloissa on tällä hetkellä kaikkiaan 29,572 potilasta, toisin sanoen, näissä laitoksissa on yhtä paljon ihmisiä kuin esim. Kitchenerissä ja Sherbrookissa on asukkaita.

Näiden laitosten kustannukset nuosevat vuosittain $16,820,745:iin ja tämä summa koskee ainoastaan hallituksen ylläpitämiä laitoksia.

Äärimmäinen työttömyys kuohuntaa nostattaa kuohuntaa

TYÖTTÖMÄT OVAT OLOSUHTEITTENSA PAKOTUKSESTA JOUTUMASSA YHTEENTÖRMÄYKSIIN VIRKAVALLAN KANSSA

TORONTO, elok. 20. — Tänään jälleen joutuivat torontolaiset poliisit lähtemään liikkeelle "rauhottamaan" työttömiä, jotka nälkiintyneinä ja uupumeina käännytettiin takaisin hallituksen työnvälitystoimiston edustalta ilman työtä. Satoja työttömiä työläisiä käsittävä joukko epätoivoisena teki hyökkäyksen Adelaide-kadulla sijaitsevaan työnvälitystoimistoon, kun sieltä tiedotettiin, että ainoastaan sotaveteraaneja otettaisiin työhön, niitäkin ainoastaan muutama kymmenen.

Rynnäkössä murtui työnvälitystoimiston ovi ja muuta vähäisempää vahinkoa tuli tehtyä, yhden työttömän työläisen pyörtyessä metelin yhteydessä.

Tämäkin tapaus kuvastaa sitä äärimäistä kurjuutta, joka vallitsee työttömien joukoissa, satojen ja tuhansien ollessa nälkää kärsimässä ilman työnsaantimahdollisuuksia. Pitkällinen työttömyys on ajamassa lukuisat aivan epätoivon partaalle, elämän näyttäessä täysin mahdottomalta.

Tällaiset epätoivon ilmaisut ovat päiväjärjestyksessä työnvälitystoimistoissa, missä päivä päivän jälkeen työläiset saavat saman kielteisen vastauksen. Tänään m.m. yksi sotaveteraani, suuren perheen isä, tullessaan jälleen käännytettyä takaisin ilman työtä menetti hetkeksi mielensä, raivoten kuin mielipuoli ja murskaten ikkunan tuolilla.

Työttömien hädänalaiseen asemaan vastaa porvarillinen valtiokoneisto poliisilaitoksensa kautta, telisevien ainesten joutuessa vankeuteen, jos he uskaltavat vaatia työtä tai palkkaa työttömille. Hirvittävällä terrorilla ei kuitenkaan voida tyydyttää työttömien raatajajoukkojen nälkäisiä vatsoja, vaan nämä joukot nousevat taistelemaan oikeuksiensa puolesta kapitalismia vastaan.

Vastavallankumouksellisten vehkeilyt Neuvostoliitossa

MOSKOVA, elok. 19. — Neuvostohallitus on ollut pakoitettu ryhtymään voimakkaisiin toimenpiteisiin lopettaakseen hopearahojen piiloon kokoamisen, mihin ovat osallistuneet etupäässä vastavallankumoukselliset ainekset, sillä he ovat tahtoneet saattaa hallituksen täten pulmalliseen asemaan.

Neljä vasta-vallankumouksellista, jotka olivat johtaneet tätä puuhaa tuomittiin ammuttavaksi. Näistä yksi oli keinottelija, yksi kasööri ja kaksi kauppiasta. Useita muita vähemmän rikoksellisia on tuomittu erilaisiin vankeusrangaistuksiin.

Saivat periä — riistettyä työtä

MONTREAL, elok. 20. — Kaksi nuorta sisarusta on autoretkellä jossain Quebecin maaseudulla tietämättä, että heistä kummastakin on tullut 5 milj. dollarin suuruisen omaisuuden perijätär. Mrs. Helen Allman ja hänen sisarensa Jeannette Levi lähtivät joku viikko sitten tälle retkelle ja vaikka heitä on koetettu löytää, että heille voitaisiin ilmoittaa tästä rikastumisestaan, ei heidän jäljilleen ole vielä tähän mennessä onnistuttu pääsemään.

Heidän veljensä Albert Levi kuoli äskettäin Enfieldissä, Conn. ja sisaret olivat jähimmät perilliset hänen 10 milj. dollarin suuruiselle omaisuudelleen, minkä hän oli koonnut ketjukaupoilla. Molemmat sisaret olivat työssä hänen yhdessä kaupassaan.

Neuvostoliitto lähettää viljaa ulos syyskuussa

MOSKOVA. elok. 20. — Täällä ilmoitettiin tänään, että Neuvostoliitosta lähetetään syyskuun alussa suuria vehnä-, ruis- ja kauralähetyksiä ulkomaille. Tähän asti on ilmoitettu lähetetyn ainoastaan pienempiä ruislähetyksiä.

Hallitus ei halua antaa tiedoksi lähetyksiä koskevia numeroita eikä lähetysaikaa, koska ne saattaisivat vaikuttaa markkinoihin.

Uusi säännöstelty metsänriista-alue

TORONTO, elok. 20. — Metsänriista- ja kalastusministerin sijainen Donald McDonald ilmoitti eilen, että nyt on nimitetty uusi kalastus- ja metsänriista-alue, mikä käsittää n. 600 neliömailin suuruisen alueen Thessalonista pohjoiseen. Alue tullaan tuntemaan Mississaga, White Rier'in kruunun rauhoitusalue ja siihen ulottuu tästä lähtien kaikki metsästystä koskevat rajoitukset.

Ruumiiden löytäminen edistyy hitaasti

PITHEAD, BLAKEBURN MINE, B. C., elok. 20. — Eilen illalla löydettiin Blakeburnen kaivannosta kymmenen hiilenkaivajan ruumiit, joista ainoastaan kolme voitiin tuntea aliaalla kaivannossa. He ovat Nick Skaryk, Charles Smith ja Joe Monopka. Neljännen uskotaan olevan Zeke Luxardo, mutta varmuudella ei voida sanoa, ennenkuin ruumiit on saatu tuoduu maanpinnalle. Tämä saattaa kestää useampia päiviä, sillä ruumiit täytyy kantaa puoli mailia ja tie täytyy ensin lapioida selväksi, sillä matkan varrella on useita luhistumisia.

Nämä kymmenen viimeksi löydettyä hiilenkaivajaa ovat juosseet uloskäytävää kohden joutuen suoraan kaasuun, mikä surmasi heidät nopeasti. Ainoastaan Ch. Smith on nähtävästi saanut surmansa räjähdyksen vuoksi, sillä osa hänen vaatteistaan oli palanut. Viimeinen ruumis löydettiin n. 40 jalkaa maanpinnasta olevalta tasanteelta. Työn arvellaan edistyvän nopeasti tältä kohdalta eteenpäin, vaikka ruumiita ei voidakaan tuoda maan pinnalle, päätunnelissa olevien sulkujen vuoksi. Suuret alueet ovat vielä kuitenkin tutkimatta, mikä ottaa kauan aikaa. Kukaan ei voi sanoa etukäteen, millaisia salaisuuksia alimmat tasanteet tulevat paljastamaan.

Joillekin työttömille löytyy jotakin Torontossa

TORONTO, elok. 19. — Ontarion Marsh on selostanut, että toimistosta on ryhdytty työkorttien mukaan välittämään jonkinlaista työtä työttömille miehille. Hän selostaa, että toimistoon oli kerääntynyt tänä aamuna n. 1,00 miestä, joista ainoastaan 150 otettiin. Nämä työmaat eivät suinkaan olleet mitään vakituisia, mitkä voisivat taata näille miehille leipää pidemmäksi aikaa. Ne olivat vain sellaisia "helppoja" töitä, kuten kansallisnäyttely-alueella "parkattujen" autojen vahtiminen y.m. samanlaisia töitä. Työtä annettiin ainoastaan Toronton kaupungin asukkaille, joiden työkortit oli registeerattu jo jonkun aikaa takaperin, sekä ainoastaan sotaveteraaneille.

Johtaja kertoi työttömien joukossa olleen useita miehiä muistakin Ontarion kaupungeista, sekä kaksi Detroitista. Näillä ei luonnollisesti ollut toivokaan työnsaantimahdollisuudesta, vaikka hän sanoi näistäkin useiden olleen "oikeata" ainesta olevia sotaveteraaneja.

VAPAUS Canadan suomalaisen työväestön ainoa kustannuspaikka, ilmestyy Sudburyssa, Ont., kaikkina, paitsi sunnuntai- ja määrättyinä juhlapäivinä.
VAPAUS, (Liberty)
The only organ of Finnish Workers in Canada. Published daily at Sudbury, Ontario.
Registered at the Post Office Department, Ottawa, as second class matter.

General advertising rates, 75c per col. inch. Minimum charge for single insertion, 75c. The Vapaus is the best advertising medium among the Finnish people in Canada.

Julkaisee: Kustannusosakeyhtiö Vapaus, Sudbury, Ont., Canada.
Toimitus, konttori, kirjakauppa ja paino omassa talossa Elm Streetillä.

Postiosoite: Vapaus, Box 69, Sudbury, Ont.

Puhelimet: Konttori 1038. — Toimitus 536W. — Kirjakauppa 2387W.
Phones: Office (job work, advertisements, etc.) 1038—Editor 536W.—Bookstore 2387W.

ILMOITUSHINNAT VAPAUDESSA:
Tarjeilutoilmotukset $1.00 kerta, $2.00 kaksi kertaa. — Avioliittoon menevilla ilmoituksilla on 50 prosentin alennus. — Nimenmuutto-ilmotukset 50c kerta, $1.00 3 kertaa. — Syntymäilmotukset $1.00 eka, $2.00 3 kertaa. — Asuntocroilmotukset $2.00 kerta, $3.00 kaksi kertaa, $5.00 kolme kertaa. — Kuoleman-ilmotukset $2.00 kerta, 50 lisäsanalta kitsaalta sekä muistovirkkeet. — Kiitosilmotukset 50c kerta. — Muut ilmotukset 50c kerta, $1.00 kolme kertaa. — Tilapäisilmotuksiin ja ilmotuksiin, jotka on uusittavaa, ilmoitettavia ilmotushinta etukäteen.

TILAUSHINNAT: Kotimaassa ja Yhdysvalloissa: 6 kk. $2.50, 3 kk. $1.75 ja 1 kk. $1.00. — Yhdysvaltoihin ja Suomeen sekä muualle: 6 kk. $3.00, 3 kk. $2.00 ja 1 kk. $1.00.
Ulkomaalaisille: 1 vk. $6.00, 6 kk. $3.50 ja 1 kk. $1.00.

Julkaisija J. W. Ahlqvist.
Omistaja: J. W. Ahlqvist.

Office, Bookstore and Printshop: Vapaus Building, Elm Street.

All mail to be addressed: Vapaus, P.O. Box 69, Sudbury, Ont.

Jos ette milloin tahansa saa vastausta osoitteeseen, kirjoittakaa uudelleen kirjeenne, ohjaten personallisella nimellä: J. W. Ahlqvist, liikkeenhoitaja.

MacDonald on taas lörpötellyt saavutuksistaan

Englannin "työväenhallituksen" pääministeri MacDonald on äskettäin eräälle ruotsalaiselle lehdelle, tuikka paremminkin sanottuna: sen edustajalle, lörpötellyt hallituksensa "saavutuksista". Mainittu herra on niistä puhunut "kansalle" jo useamman kuin yhden kerran, joten tämä kehuminen on vain eräänlaisena lisänä edellisiin.

Tällä tavalla se kapitalistien renki puhelee ruotsalaisen Ny Tidin edustajalle hallituksensa toiminnoista kapitalistien hyväksi:

— "Me olemme tehneet lujasti työtä ja vaatineet lujasti työtä myöskin alaluoneelta, sanoi MacDonald.

On mahdollista, että yleisö ei ole kiinnittänyt siihen huomiota, mutta lainsäädäntötyön tulokset tällä istuntokaudella ovat suuret, paljon suuremmat kuin tavallisesti.

Me lupasimme parantaa leskieläkelakia ja me teimme sen.

Me ryhdyimme heti parantamaan työttömyysvakuutusta ja saimme lakiin lisäykset, jotka ovat omiansa pahimpia epäkohtia poistamaan.

Me olemme jättäneet esityksen istuntolaiksi, joka antaa kuntien viranomaisille tarvitsemansa valtuudet kurjien asuntojen poistamiseksi ja parempien asuntojen hankkimiseksi.

Uudessa kaivoslakiesityksessämme otetaan ensimmäinen askel tärkeän kaivosteollisuuden organisoimiseksi, samalla kuin kaivostyöläisille taldotään hankkia oikeuksia heidän työaikaansa nähden.

Lakiehdotuksellamme kuluttajaneuvostoissa pyritään turvaamaan perheen äitejä kohtuuttomia tavarahintoja vastaan.

Budjettimme on saattanut kansakunnan raha-asiat terveelle pohjalle. Siinä on asetettu taloudellisesti vauraampien, hartioille ne rasitukset, jotka johtuvat edeltäjiemme kykenemättömyydestä suorittaa menojansa.

Kaikki tämä on suoritettu yhtenä istuntokautena lainsäädäntötietä. Millä muulla parlamentilla on tällaiset tulokset näytettävänään?

Kuitenkaan tässä ei ole kaikki. Lupasimme kulkea eteenpäin rauhan tietä ja me olemme tehneet sen.

Minä kävin Yhdysvalloissa, koska minulla oli sellainen tunto, että syntynyt tarpeeton epäsopu molempien kansakuntien keskuudessa oli poistettavissa, kun minä ja presidentti Hoover keskustelisimme henkilökohtaisesti ja rehllisesti toistemme kanssa. Tulos käynnistä oli parempi kuin osasin toivoa. Solmittu laivastosopimus on arvokkaana lisänä aseistariisumiskysymyksen ratkaisemiselle sopimustietä. Se poistaa mahdolliset riidanaiheet kansojen väliltä. Siinä asetetaan rajat merivarustelulle ja se on ratkaiseva askel aseistariisumista kohti.

Kansainliitossa olemme toimineet saman ihanteen puolesta.

Vastaisuudessa me aiomme jatkaa, aloittamaamme työtä.

Paljon on vielä aikaansaatava niin kotona kuin ulkomaillakin.

Esiintyy kysymyksiä, joihin on rohkeasti ja taitavasti käytävä käsiksi, ja kansa luottaa kykyymme lehdä oikein.

Intia. Tänä syksynä pidettävässä valtakunnallisessa konferenssissa pyrimme aikaansaamaan Englannin maailmanvallan poliittiselle ja taloudelliselle tulevaisuudelle tärkeitä ratkaisuja.

Kotona meillä on ennenkaikkea vakava työttömyyskysymys, joka nopeasti leviää kautta maailman syistä, joita tämän maan eikä muunkaan yksityisen maan hallitus ei voi kontrolloida.

Kysymys eroaa laadultaan ja määrältään siitä, joka oli edessämme, kun vuosi sitten astuimme hallitukseen, ja se on nyt paljon vaikeampi käsitellä. Ellei tätä muutosta olisi tapahtunut, olisivat mr. Thomasin hyvin hyödylliset ja tehokkaat pyrkimykset saavuttaneet huomattavia muutoksia työttömyysnumeroissa. Maailman teollisuuspulan johdosta ovat kuitenkin monet ihmiset kadottaneet nämä pyrkimykset näkyvistään.

Kansakunta voi olla vakuutettu siitä, että kaikki, mitä hallitus voi tehdä niin maan taloudellisen kapasiteetin vahvistamiseksi kuin pulakauden raskaiden seurausten lieventämiseksi, tulee myöskin tehtäväksi vastaisuudessa. Päättävästi me katselemme tehtäviämme silmiin ja ystäviltämme me pyydämme lojaalista apua niiden ratkaisemisessa."

Siinä ne MacDonaldin hallituksen "saavutukset" ovat. Kun katselee niitä työläisten näkökannalta, niin niistä ei hakemallakaan löydä mitään sellaista, jolla olisi jotain merkitystä työläisten aseman parantamisessa. Herra pääministeri puhuu m.m. työttömyysvakuutuksen "järjestämisestä" ja me myönnämme, että kyllä sitä järjestetty todella onkin, sillä useita satoja tuhansia on nyt vähempi työttömyysavustuksen saajia, vaikka työttömyys on huimasti noussut, kuin vuosi sitten. Sillä tavalla sitä "järjestellä" pitääkin, kun on "työväenhallituksen" päänä!

Kaivosteollisuutta on myöskin "organisoitu", kuten herra ministeri kehaisee. Mutta se "organisoiminen" on käynyt siihen suuntaan, että kaivoksissa on otettu yhä suuremmassa määrin käytäntöön hiestytysjärjestelmä, josta työläisille on ollut se "etu", että heitä on joutunut entistä enemmän työttömiksi.

Intian kysymys on "työväenhallituksen" Akilleen kantapää. Mutta herran lausunnosta kuitenkin, niin niukkasanainen kuin se onkin, pääsee hyvin selville, että siinä kysymyksessä tehdään valtakunnallisessa konferenssissa todellakin "Englannin maailmanvallan poliittiselle ja taloudelliselle tulevaisuudelle tärkeitä päätöksiä", kuten herran sanat kuuluvat. Mitähän ne päätökset mahtanevat olla? — Luonnollisesti eivät ne voi muuta olla kuin että Intia on "turvattava" Englannin riistokentäksi edelleenkin. Se on selvä juttu.

Työttömyyskysymys on toinen arka paikka "työväenhallituksen" herroille. Niinpä edelläolevasta haastattelusta selviääkin, että hallituksen "pää-äijä" on antanut kysymystä kovin välttelevän vastauksen. Vältaan astuessaan väittivät "työväenpuoluelaiset", että he lopettavat työttömyyden yhdellä nykäisyllä, mutta toisin kävi. Se on osoittanut, painvastoin huimaa nousua. Niinpä sen edessä on herrojen täytynytkin nyt tunnustaa itsensä voitetuiksi. Syy täytyy lykätä yleismaailmallisen tilanteen kontolle. Mutta kuitenkaan ei herrojen suusta tule oikeaa tunnustusta sen syistä. Siihen asti vain myönnetään, että se on kapitalismin kansainvälinen tauti, mutta "lääkettä" sille ei herra MacDonaldin "sosialistisissa" aivoissa löydy!

Jäämme odottamaan herrojen uusia oman häntänsä nostamisla.

Nikkeli- ja kupariteollisuus sotateollisuutena

Maailman suursodan nikkeli- ja kupariteollisuus suoritti tärkeää osaa sotatarpeitten valmistamisessa. Nikkeliä käytetään moniin tarkoituksiin, kuten panssarilevyjen, pyssyn piippujen, patruunain, raskaan tykin kuulansuojuksien y.m. armeijan ja laivaston varustuksien valmistamisessa. Kuparilla on tärkein käyttöarvo pommien ja kuulien valmistuksessa ja sähkölaitteissa raskaitten tykkien ja laivastokanuunain sytysvälineissä.

Sudburyn alueen kaivannot tuottavat 90 prosenttia maailman nikkelistä. Frood-kaivanto, joka on suurin alueen käynnissä olevista kaivannoista tulee näyttelemään hyvin huomattavaa osaa tulevassa sodassa. Samoin Garson, Errington, Falgonbridge y. m. Työläiset kaivavat nikkelin ja kuparin kaivannoissa ja heitä vastaan valmistetaan kuulat, jotka tappavat!

Niin pitkälle kuin nikkeliparoonit ovat kysymyksessä, niin viimeinen maailman sota osoitti että niiden rikkaudet kohosivat suunnattomasti. Samanaikaisesti kun miljoonia työläisiä teurastettiin niin lihoivat sotateollisuuden omistajat ja niiden voitto-osingot.

Se seikka, että Sudburyn alueella tuotetaan 90 prosenttia maailman nikkelistä, johtaa taisteluun brittiläisen ja amerikalaisen pääoman välillä canadalaisen nikkelin ja kuparin kontrollista. Tällä hetkellä määräävä kontrolli on Alfred Mondin sijoituksien kautta brittiläisellä rahapääomalla, sillä Mond on yhden nykyajan laajimman trustin, Chemical Industries Limited, pää. Tälle rahamiehelle on trusti ja kartelli pääasia. Sen pohjalla hän lähentyy Yhdysvaltain ja Saksan teräsyhtiöitä, Canadan vehnänvälitysrenkaita, Argentiinan ja Australian liharenkaita y.m.

Tällaisten voimien taistellessa maailman valtiudesta, markkinoista ja niiden yhä uudelleen jakamisesta, muodostuu kemialliset ja sotatarveteollisuudet erittäin tärkeiksi ja niiden tuotannon kiihtyminen tapahtuu. Mutta samanaikaisesti taistelun kärjistyessä sotaan silloin kuin yhdellä puolen on kontrolli maailman nikkelituotannon 90 prosenttiin, merkitsee sodan varmistumista yhdeksi sodan johtavammaksi syyksi.

Nikkeli- ja kuparialueen työläisten pitäisi tällä hetkellä mitä elävämmin oivaltaa se merkitys mikä heillä on sodan valmistelussa ja sen käynnissä. Heidän tulee oivaltaa ettei heidän tehtävänsä pitäisi olla ainoastaan valmistaa kuoleman aseita itseään ja huokaansa varten, tai suunnattomien voitto-osinkojen kehittäminen nikkeliparooneille. Nikkelin ja kuparin kaivajain täytyy muodostua todelliseksi voimaksi taistelussa imperialistista sotaa vastaan ja työläisten vapautuksen puolesta.

Tämä käy mahdolliseksi vain sen kautta että nikkelikaivantojen työläiset järjestäytyvät. Muistavat että satoja tovereistaan on menettänyt henkensä "säästäessään" kaivosparooneille. Melkein jokainen viikko tuo kuolleman työläisille, välistä useampiakin joutuu surman loukkuun, kuten on tapahtunut kuluneen kesän aikana, sekä miljoin tahansa voi uusiintua Hollingerin hirveä joukkomurha. Hirvittävä työkiihko ja sitä seuraavat yleiset huonontuneet työsuhteet ovat läheisiä kysymyksiä, joiden pohjalta on järjestäytymisen alettava, ja yhdistäen turvallisuuden, parempien palkkojen y.m. puolesta taistelu, kun myöskin oivaltaen tärkeytensä maailman työtätekevien edessä olevien suurten kysymyksien yhteydessä.

Nikkelin kaivajat, miksi kapitalistinen poliisilaitos ja oikeuslaitokset ovat hyökänneet meitä vastaan tämän kesän aikana jo useampia kertoja? Kaikki johtuu tilanteesta, teollisuuden merkityksestä tässä tilanteessa ja ennenkaikkea siitä, mikä merkitys tulee olemaan tulevaisuudessa. Säättäkää Metallityöläisten teollisuusunio merkitykselliseksi, liittymällä sen kautta taisteluun. Vain sen kautta kasvaa meidän voimamme merkitys.

Keskus.

Kuivuuden aiheuttama kato ja keinottelu

Eteenpäin kirjottaa:

Kuivuus on Yhdysvaltain monissa valtioissa aiheuttanut kadon, joka koskee etupäässä maissi- ja vehnäalueita ja heinää. Mutta on kuvaavaa, että heti kun hallituksen toimesta ryhdyttiin katoalueiden farmarien avustuspuuhaan, alkoi mitä häikäilemättömin viljalla keinottelu, jonka seurauksena monien viljalajien hinnat ovat jo huomattavasti kohonneet. Se ei kuitenkaan merkitse sitä, että ne farmarit, joilla on jotakin viljalajia markkinoille antaa, saisivat siitä korkeamman hinnan, sillä suurimalta osalta viljavarastot ovat keinottelijain käsissä, jotka heti käyttävät tilaisuutta hyväkseen, kun vain tarjoutuu mahdollisuus hintaskiskontaan. Jopa mainitaan yksinpäivin osakemarkkinoilla tapahtuneen nousuja katotietojen saavuttua.

Asiallisesti on selvää, että viljaa on markkinoilla nykyaankin yllin kyllin, mutta se on keinottelurylmien käsissä. Kuivuuden aiheuttama kato ei merkitsisi suuriakaan, jos olisi kyseessä yhteiskunta, mitä johdettaisi työläisten ja työtätekevän farmarien etujen mukaisesti. Mutta nyt se merkitsee maatalouskyisiin syventymistä ja köyhien farmareiden laajoilla alueilla ajautumista keppikerjälläsyyteen.

Presidentti Hoover on muka ryhtynyt toimenpiteisiin kuivuuskatoalueiden avustamiseksi ja sitä varten on kutsuttu koolle eri valtioiden kuvernöörejä neuvotteluun, mutta voimme olla vakuutettuja siitä, että näistä avustuspuuhista eivät tule köyhät farmarit hyötymään enempää kuin he ovat hyötyneet Hooverin farmilautakunnan "avustuksista" joita ovat huvenneet rikkaille farmareille ja heidän yhtiöilleen.

Rakentakaamme vallankumouksen iskujoukkoja

VALMISTAUTUMALLA JA OSALLISTUMALLA KANSAINVÄLISEN NUORISON VIIKON JUHLIIN JA MIELENOSOITUKSIIN

Kurin säilyttäminen armeijoissa ja sotalaivastojen miehistöissä on aina ollut yksi pulmallisimpia kysymyksiä kapitalistisille hallituksille. Kapitalistiluokka ei ole vielä unholtanut sodanjälkeisten vuosien kokemuksia, liittolaisten armeija- ja laivastosotilaiden solidaarista suhtautumista Venäjän vallankumoukseen ja kieltäytymisiä taistelemasta punaista armeijaa vastaan.

Porvaristo koettaa kaikki mahdolliset keinot estääkseen vallankumouksellisen propagandan tunkeutumisen sotalaivain miehistöihin ja sotaleireille. Katkeras sotaa käydään sotakirjeenvaihtajia vastaan ja urkinta järjestetään huolellisesti. Jatkuvasti annetaan julkistuksia kommunismin "vaaraa" vastaan.

Terroria kehdistetaan Kapinallisia aiheksia vastaan

Ranskan sotaviraston virallisten tietojen mukaan yli 1400 vallankumouksellista sotilasta ja merimiestä, tuomittiin kuolemaan tai rangaistusvankeuteen Morokkoa vastaan käydyn sodan aikana. Clairvauxin vankileirillä ollen yli kahdeksan sataa sotakurin rikkomuksista tuomittuina ja äskettäin on kokonaisia pataljoonia tarvittu siirtämään pollisin tehtävää sotavastaisten mielenosoituksien estämiseksi sotaleireillä.

Viimeisissä juhlallisuuksissa ja mielenosoituksissa, kuten vapunpäivänä ja punaisena päivänä, työläisten ja sotilaiden veljeily saa liikkeelle kokonaisia rykmenttejä, jotka vastaisivat työläisten tervehdyksiin huudahduksilla "Eläköön proletaarinen armeija" ja "Eläköön sotilaiden ja työläisten liitto". Työläisten mielenosoituksien hajoittamiseksi komennetut sotajoukko-osastot kieltäytyivät nostamasta kättään työläisveljiään vastaan. Alsthemin metallityöläisten lakon yhteydessä tapahtui samoin.

Viime vuonna tapahtui useampiakin kapinanousuja ranskalaisissa sotalaivoissa Kiinan rannikolla. "Waldeck-Rousseau"-risteilijällä Odessassa, 1919, Mustan meren historiallisen kapinan yhteydessä pumaljoan nostaminen tuolliltui nyt samalla laivalla.

Ruumanian jalkaväkirykmentin sotilaat kieltäytyivät taistelemasta Bessarabian kumouksellista aisti-joukkoja vastaan v. 1926. Joka kymmenes heistä silloin ammuttiin. Nyt herää kuolut uudelleen Ruumanian joukkojen keskuudessa, sitä ilmaisi äskeinen lomalla olevien sotilaiden kieltäytyminen hajoittamasta talonpoikain mielenosoitusta, mutta sensijaan taistelivat poliisien kanssa.

Puolassa, 1928 tapahtui yhteenottoja armeijan uusien rekryyttien ja poliisien välillä. Tämän vuoden (1930) maaliskuussa kapinaan nousi 300 matkalla Warsovaan, pitivät yhtämkumouksellista puheita kaikilla asemilla ja järjestivät joukkokokouksia sotaharjoituksia vastaan sekä vannoivat puolustavansa Neuvostoliittoa. Samoin muutama päivä myöhemmin karkasi Puolan tykkiväen osasto Saksan puolelle. Lopulta tulivat tukahdutettua. Puolan sotaministeri puheessaan joutui kiinnittämään huomiota sotilaiden sanomalehtien "kasarmi" ja "sotilaiden-uutiset" suuréen levikkiin kasarmeilla.

Saksan sotalaivastoväen vallankumouksellista henkeä kuvaa v. 1929 lopulla puhjennut kapina sotaristeilijä "Emdenillä". Miehistö kimpaantuneena huonosta ruuasta ja kohtelusta nosti punasen lipun ja vaativat maalle palaamista. Sotalaiva "Hessenillä" jouduttiin karsimaan "epäluotettavia". Lodzissa tämän vuoden helmikuussa sotilaiden valmot järjestivät mielenosoituksen kasarmin edustalla, sotilaat vastasivat "kansainvälisen" laululla. Samoin työttömäin mielenosoituksen yhteydessä menivät sotilaat työttömäin apuun poliisien hyökätessä niitä vastaan.

Englannissa, Aldershot sotaleirillä julkaisi kommunistinen sotilassolu lentolehden otsikolla "Emme saa tappaa työläisiä ja talonpoikia" ja pappien ja konservatiivien ihmeeksi eräs yksikään palkallinen sotilas menyt maaliskuussa (1930) kirkkoon, koska saarnat oli tähdätty Neuvostoliittoa vastaan.

Kreikassa, Ateenan rykmentin sotilaat kieltäytyivät kuuntelemasta kommunisti-vastaisia puhelta. Tällöin pataljoona nimitettiin "epäluotettavaksi kommunistiseksi".

Suomessa on porvaristo ollut monasti kovin huolestunut armeijajoukkojen valveutumeisuudesta ja "epäluotettavaisuudesta", kommunistisien sotilasjärjestöjen solujen toiminnasta, y.m.

Viimeisen kahden vuoden kuluessa on Yhdysvaltain armeijassa ollut useampia tapauksia, joissa vallankumouksellisen sotilaan ääni on täytynyt tukahduttaa. Muistissamme on vielä tdv. Groutchin, Trumboltin ja John Porterin juttu. Viimemainittu aivan äskettäin tuomittiin kahden vuoden vankeuteen.

Erikoisesta merkityksestä nyt on vallankumouksellinen toiminta kansallisissa armeijoissa siirtomaissa. Indo-Kiinan joukkojen kapina Yen Baissa; Intiassa, Peshawarian joukkojen kieltäytyminen ampumasta kapinallista etelä-Afrikassa, Angolassa portugalilaisten joukkojen kapina, ja nyt viimeisten kuukausien ja viikkojen kuluessa jatkuvasti Intiassa ja Kiinassa. Kaikki nämä osoittavat siirtomaiden armeijajoukkojen heräämistä imperialismia vastaan kanuunan kääntämiseen ja astumaan vallankumouksellisen liikkeeseen.

Nämä muutamat poiminnot esimerkillisesti todeavat kuinka kapitalistisen maiden armeijain "epäluotettavaisuus" ilmenee, mikä on myöskin takeena siitä, että imperialistisen maiden hyökätessä Neuvostoliittoa vastaan, tai imperialistisen valtojen välillä sodan puhjetessa, tulevat sotajoukko-osastot kääntämään aseensa omia päällikköjään ja oman maan porvariston poliisijoukkoja, "luotettavia" vastaan. Näin muuttuu imperialistinen sota luokkasodaksi.

Kansainvälisen nuorison viikon (syysk. 1—7 juhlien valmistelussa on erikoisesti kiinnitettävä huomiota kommunistisen nuorison merkitykseen iskujoukkoina, sekä yleensä opittava käsittämään työn merkitys armeijoissa ja laivastoissa, samoin kuin työpajoissa ja työttömäin joukossakin. Rakentakaamme kommunistista nuorisoliittoa ja "Young Workerla"! Osallistukaamme K.N.I:n iskusuunnitelman toteuttamiseen! Varustautukaamme kansainvälisen nuorison päivän mielenosoituksiin!

Keskus.

Kommunistipuolue

Kommunistipuolueen käikille elimille ja soluille. Kaikille jäsenille

Kallit toverit!

Puolueen jäsenvärväysryntäystä tatkettiin syyskuun 15 päivään. Tämä merkitsee sitä, että ryntäystä joukkolehtiin rakentamiseksi päähenkannattajallemme, Worker-lehdelle, piti myös jatkaa ja tämän mennessä onkin yleensä täytetty vain 10 prosenttia asetetusta määrästä. Onnettomuudeksi, enemmistö puolueemme soluista ei kuitenkaan olvattanut, että ryntäystä on jatkettava Worker-lehden levikin laajentamiseksi, aivan samaten kuin uusien jäsenten puolueeseen vetämiseksi, sillä uusien tilauksien tulo Worker-lehden konttoriin on täydelleen lakannut. Mitä on tapahtunut?

Heinäkuun ajan puolueen useimmat piirit työskentelivät liittoparlamentin vaalitaistelussa. Mutta sen sijaan, että vaalityntäys olisi yhdistetty lehdistömme tunnetuksitekemisen ja sille uusien lukijain hankkimisen tehtävään, Worker-lehden rakentaminen kokonaan laiminlyötiin. Kyetäkemme tuona aikana julkaisemaan lehteä, me olimme pakotetut vetoamaan jäsenistöön lainojen ja lahjotuksien saamiseksi. Tästä ilmenee yksi huono piirre työssämme, ja tämä on korjattava kaikessa tulevassa toiminnassamme.

Nyt, kun vaalitaistelu on ohi, puolueen kaikki voimat täytyy kohdistaa lehdistömme rakentamiseen. Jäsenvärväys- ja Worker-lehden levitysryntäyksen viime kuukaudella — elokuun 15 p:stä syysk. 15 p:ään — meidän täytyy hankkia 1000 UUTTA LUKIJAA WORKER-LEHDELLE. Tämä tehtävä voidaan helposti suorittaa, jos me vedämme jokaisen puoluejäsenen työhön.

Vaalitaistelun aikana me lähentyimme tuhansia sellaisia työläisiä, joihin me emme olleet aikaisemmin saaneet yhteyttä. Yksi tehtävistämme on huolehtia siitä, että nämä työläiset lukevat meidän lehdistöämme. Suurin osa heistä VOIDAAN ja TÄYTYY saada Worker-lehden tilaajiksi. Tässä on konkreettinen tehtävä puolueelle! MITEN TULLAAN SIIHEN SUHTAUTUMAAN?

Worker-lehden raha-asema on vakava! Kaikki ei lehti voi pysyä pystyssä lainoilla. Jokaisen piirin, jokaisen solun ja jokaisen puoluejäsenen täytyy tuntea itsensä vastuunalaiseksi avunantamisesta nykyisen rahapulan voittamisessa. WORKER-LEHDEN TÄYTYY ILMESTYÄ SÄÄNNÖLLISESTI!

Yksi parhaimmista keinoista raha-aseman parantamiseksi on mainittujen 1000 UUDEN TILAAJAN HANKKIMINEN. Tällä voidaan osittain ratkaista kysymys rahanpuutteesta, ja samalla kertaa se on askel kohti JOUKKOLEVIKIN RAKENTAMISTA WORKER-LEHDELLE.

NYT — HETI TYÖHÖN! TUHANNEN UUTTA TILAAJAA WORKER-LEHDELLE! JOKAISEN PUOLUEJÄSENEN TULEE HANKKIA YKSI UUSI LUKIJA! RAKENTAKAAMME JOUKKOLEVIKKI WORKER-LEHDELLE!

Toverillisesti teidän,

W. SYDNEY, liikkeenhoitaja.

Pohjois-Ontarion työläisnaisliitto-osastojen jäsenille

Hyvät toverit!

Pohjois-Ontarion naissihteeristö on järjestänyt piirimme aluenumeon ilmestyväksi Vapauden naistenosastossa syyskuun 9 p:nä. Keski-Ontarion naiset tekivät alotteen, jonka ilomielin tunnustamme. Siksi koettakaamme jokainen nainen puolestamme jatkaa tätä työtä, että saisimme naisten osaston kasvamaan ja täyttämään sitä tarvetta jonka tunnemme naisten lehteä kohtaan kasvatustyöntekijänä, meidän ja järjestymättömien naisten keskuudessa. Siksipä kehoitamme jokaista naista, joka ymmärtää merkityksen naisten vetämiselle luokkaliikkeeseen, ottamaan osaa kirjoituksillaan, avustamaan ja rikastuttamaan naisten osastoa Vapaudessa ja erikoisesti nyt juuri tätä piirimme aluenumeroa. Siis jokainen kynä käteen ja paperille ajatukset ja kokemukset, jotka vaan kiinnostaa naisia ja siten liittää yhteen luokkamme jäsenet, lukiessamme heidän kohtaloitaan tunnemme yhtäläisyyden välillämme.

Kirjoitukset tulisi olla valmiit kuun loppuun mennessä ja tulee ne lähettää palkkakuntien valitsemien aluenumerokomiteain kautta, jotka kerää palkkakunnilla kirjoitukset ja huolehtii niiden perille saattamisesta. —o —i.

Rosegrove

Olen hankkinut yhden uuden jäsenen K.-puolueeseen, samoin haastan tekemään Dan Helan. Antaa kapulan kiertää vaan edelleenkin.

—Jalmar Lindroos.

TYÖVÄEN URHEILU

Rosegroven "Innon" toiminnasta

Virka on helppo ottaa vastaan, vaan tehdä, se on niin ja näin. Niinpä allekirjoittanut valittiin jo kolme viikkoa sitten urheiluseuran kokouksessa raportteriksi, vaan eipä niitä uutisia ole vielä Vapaudessa näkynyt. Päätimme kokouksessa useita tärkeitä asioita. Vilkkaan keskustelun synnytti se, että mitähän olisi jos suomalainen urheiluliitto yhtyisi yleis-canadalaiseen liittoon. Emme tehneet vielä päätöstä, koska katsoimme sen olevan hyvin vakavan kysymyksen, vaan päätettiin vielä keskustella siitä. Ja jos tulee tosi siitä, konveniomaista, niin me myös sanomme mielipiteemme. Toivottavaa olisi, että näistä asioista enemmän kirjoitettaisiin ja lähetetäänkin poliisesti toisteja konventioniksi niin me, pikku-osastot myös antaisimme valtuutemme ja alustuksemme, kun vaan tietäisimme mistä seurasta edustaja lähetetään ja ottaako hän toisten seurojen eväitä mukaansa.

Sitten päätimme lahjoittaa metsätyöläisunionille "Innon" ostamat palkinnot. Että osaltamme myös avustimme metsämiesten kesäjuhlia.

Vielä keskustelimme seuran merkistä ja puvuista, vaan jäi keskeneräiseksi vielä, koska sekin tarvitsee miettimisaikaa.

Työväen urhellupälvää vietimme myös t.k. 3 päivänä Kirkland Laken "Jymyn" kanssa yhteisesti Kirkland Laken kentällä. Urheiluun osanottajia oli kin koko runsaasti, vaan muu agitatsionipuoli jäi pois. Olihan tämä ensimäinen kerta vasta, kun "Jymy" ja "Into" viettivät urheilupäivää, niin ei oikein tiennyt mihin hiileen sitä puhaltaisi, että se hyvän tulen ottaisi. Vaan toivotaan, että tulee se urheilupäivä vieläkin, niin silloin....

Järjestön jäsenien ollisi myös hyvä ottaa tämä työväen urheilupäivän merkitys huomioon, että urheiluseurat saisivat myös haaua käyttää, jossa voisi agitatsionityötä tehdä. Että ei haallile ole muuta järjestetty, sillä useassa paikassa on urheiluseurat vielä heikossa toimirinassa. — Nim. pieni huomautus ei tee pahaa sivustakin päin.

"Into" järjestää oikein hauskat iltamat t.k. 23 p. On kappale "Kadonneet housut" y.m. Sitte ukot ja pojat kiistelee siitä kuka sen ruokakorin saa. Niille se annetaan joilla on enempi rahaa. 24 p. on sitte vielä jäsentenväliset kilpailut järjeston kentällä. Siellä sitten tavataan. Tervetuloa vaan! — H.

*

Hieman selitystä

Edelläolevassa kirjoituksessa mainitaan, että seuran kokouksessa on keskusteltu suomalaisen urheiluliiton liittymisestä yleis-canadalaiseen työväen urheiluliittoon. Asia näyttää olevan hieman epäselvä, eikä kaikesta päättäen yksistään Rosegrovessa, joten lienee paikallaan huomauttaa, että suomalainen urheiluliitto on kuulunut yleis-canadalaiseen työväen urheiliuliittoon virallisesti lähes kaksi vuotta. Se pitäisi myöskin ilmetä siitä, että kaikki suomalaisen liiton, eli virallisella nimellään: suomalaisen jaoston, seurat käyttävät yleis-canadalaisen liiton veromerkkejäkin. Se jo yksistään osoittaa kuulumisemme koko määrästä käsittävään liittoon.

Viime aikoina on ollut liittomme seuroissa, niin suomalaisissa kuin myöskin muun kielisissä, keskustelun ainoastaan yleis-canadalaisen liiton edustajakokouksen pidosta, joka oli määrä pitää t. k. alussa, mutta on siirretty tuonnemmaksi. Syy siirtoon on ollut siinä, ettei yleisliiton toimikunta ole lainkaan valmistellut edustajakokousta. Nyt on kultenkin valittu liitolle m.m. uusi sihteeri ja edustajakokouksen valmistelut ovat täydessä käynnissä. Milloin kokous tulee pidettäväksi, siitä ei ole vielä päätöstä tehty, ainakaan sitä ei ole allekirjoittaneen tiedossa.

Tulevassa yleis-canadalaisen työväen urheiluliiton edustajakokouksessa tulee yhtenä kaikkein tärkeimpänä esille uusien sääntöjen hyväksyminen liitolle. Tässä tarkoituksessa suomennettiin keväällä ja julkaistiin Vapaudessa ehdotus uusiksi liiton säännöiksi, että suomalaiset seurat voivat niistä keskustella ja lausua mielipiteensä. Asiaa ei kuitenkaan kaikesta päättäen ole yhdessä käsin suomalaisen jaoston seurassa käsitelty, koskapa niistä ei ole lausuttu julkisuudessa minkäänlaista arvostelua. Nyt kun edustajakokousvalmistelut yleisliiton taholta ovat käynnissä, olisi seurojen kaivettava esiin Vapaudessa julkaistu sääntöluonnos ja tarkoin harkittava onko se tarkoitustaan vastaava, vai olisiko siihen mahdollisesti tehtävä. muutosehdotuksia.

Seuroissa ei siis ole lainkaan keskusteltava siitä, että liitymmekö yleis-canadalaiseen liittoon, sillä, kuten jo ylempänä mainitsin, siihen jokainen suomalaisen liiton alainen seura jo kuuluu, vaan on keskustelun alaiseksi otettava yleiselle työväen urhellullitolle hyväksyttävät uudet säännöt. Toivottavasti näistä asioista antaa niin yleis-canadalaisen kuin myöskin suomalaisen jaoston toimikunnat tarkempia ohjeita, joten siihen näin yksityisen taholta lienee tarpeetonta enempi kajota. Tämä vain selvennykseksi ylläolevaan Rosegroven "Innon" kokousselostukseen, cttei toisilla paikkakunnilla tehtäisi samaa virhettä. — Urheiluosaston toimittaja.

"Viisivuotissuunnitelma neljässä vuodessa"

Alkaneella uuden valtiolainan levityskamppailulla on mitä suurin merkitys: nyt jokainen työläinen ja talonpoika näkee omin silmin suunnattoman teollisen rakennustyön ja maan sähköistämisen, suuret asuinrakennustyöt ja ennenkaikkea maatalouden sosialistisen uudestirakentamisen maaseudulla.

Työläis- ja talonpoikaismaamme on nopeasti uudestirakennettava taloutensa, sillä ollen vihollismielisten kapitalistimaiden ympäröimänä, emme saa minkäänlaista apua ulkopuolelta, vielä enemmän: vihollinen uhkaa hyökätä rajoillemme ja siten tehdä mahdottomaksi rauhallisen rakennustyömme. Huolimatta monista epäsuotuisista seikoista, on hallituksemme onnistunut kehittää työtätekevien työmto ennenkuulumattoman korkealle, kaikki keinot se on suunnannut sosialistisen rakennustyön kehittämiseen. Tulkoon vielä kerran sanotuksi, että huolimatta kapitalistimaiden riistorikkauksista, kehittyy siellä talouspula sitä kärjistyneemmäksi nitä pidemmälle mennään. On merkittävä, että meilläkin sattuu vaikeuksia rahamarkkinoilla, mutta ne ovat ohimeneviä ilmiötä, ne häviävät sitä mukaa, kun saadaan poistetuksi vissit vaikeudet rakennustyössämme.

Neuvostoliitto ei saa keltään apua, se ei mene aineelliseen riippuvaisuuteen kapitalistimaista. Kas tämän takia hallitus turvautuu sisäisiin lainoihin, lainaa väestöltä ja tämän takia on myöskin työtätekevien onaksi edukseen ja hyödykseen osoitettava apua työläis-talonpoikaishallitukselle.

XVI:nnessä kaikissa selostu... teollisuuden viisi... toteuttamista ja osoitettu... suuri osuus siinä on työläis... lonpoikaisjoukoilla. Jokaisen tekevälle ovat nyt selvä... tetut historialliset tehtävät. Kulttuurivallankumouksen ... vät muun rakennustyön ohella tivat osakseen suurta huom... suunnattomia varoja. On hyv... va ja mobilisoitava kaaderien talcutta ja teollisuutta varten. voisimme asettaa uudet ihmis... hotyöntekijäin paikalle, ... spesialistien paikalle, jotka ymmärrä nykyajan vaatimuksia vostoyhteiskunnassa. Uusien rien on taattava sosialistisen temme kehitys lasditujen ... telmien pohjalla. Juuri kia on tähän kysymykseen tettävä mitä suurin huomio tämän takia se vaatii paljon sillä meidän on kasvatettava rit työläisistä ja talonpojista.

Kaikki työ neuvostomassan sialistinen rakennustyö, valmistaminen, yleisen ... käytäntöönottaminen, se kaikki tii suunnattomia varoja. Tämän keen tarvittavien valtjovarain vuksi kerätään väestöltä varoja nojen kautta ja ovatkin nämä varat huomattavana osana ... suunnitelmissamme.

Maatalous ja Osuustoiminta

Tähän osastoon tarkotetut kirjotukset pyydetään lähettämään osotteella: A. B. Mäkelä, Sointula, B.C.

ityksenä?

"Farm and Dai-eissään työttömyy-ajuudesta Yhdys-adassakin ja ker- "arvovaltaisten" lityksiä nykyisen , vaikka ei sano ikein hyväksyvän-

ja monissa muis-hettu politikoitsija ntanut lausunnon, tänä vuonna saa-nsas sato, niin se en pyörät käyn-työttömyyspulan Mitään pöhlöm-nen politikoitsija-ua. Vehnän yli- oli v. 1925 ai-ljoonaa bushelia, naa v. 1928 sekä shelia v. 1929 ja naa tänä vuonna. atavan noin 400 lin sato eli noin Edellisinä vuo-ä hyviä että huo-a myymätön yli-tymistään lisään-nöllisesti ja tulee kin lisääntymään itä parempi vuo- Se luonnollisesti tistäkin alemmak-ain kärjistää niin n teollisuus-alal-aa. Hyvästä vuo-Canadan taloudel-staan sillä edelly-ikkialla muualla katovuosi, koska ollista saada veh-attavaan hintaan. moisia enteitä ei Mr. Crerar mai-o tästä tärkeästä Sentähden hänen in paksua pötyä, me porvarillinen kiinnitä mitään

o joidenkin raha-tilanteesta viime-omahdusta, joka tui melkein yhtä oka siinä määrin tuhansien taskut, ytyy supistaa me-voin. Sentähden renneet ostamaan sineitä, joita he ostaneet. Siinä moin kuin siinä-örssikeinottelussa suuden tai muun at eivät kykene jatkaa liikettään, paikkansa ja lä-ä nälkätaipaleel-

selityksenä, sem-ireissä, on se, et-koneitten keksi-ön ottaminen on työttömyyteen. nliiton president-kertoi äskettäin n kongressikomi-a, että jossakin ltiossa muuan istaa kokonaisia lkein ihmiskäden 200 miestä tar-n eri osien työs-sa, mutta sitte se jopa aina 9,000 nkoa päivässä. sti, että v. 1918 päivä valmistaes-on palleroa. Seu-ilmestyi näyttä-teki niitä 73,000 nin kuluessa; jo-kone ajoi yli 900 stä. Jalkineteh-etta tekee 25,000 250 miestä tulee jokaista konetta ajoterien valmis-mies tuottaa 32,- sa ajassa, mikä 00 mieheltä tuon istukseen. Tämä ajatellessa tun-että monet syyt-nopeistumista 6 en joutumisesta rsvalloissa. a kuin nämä se-in, ei lehti kui-ahdinkotilan pe-olevan noissa vähemmän satun-Lehti järkeilee n: tuotannon li-ei oikeutta myö-män varallisuut-Mitä helpommak-den tuottaminen, si pitäisi meidän ulla. On selvä asia, että me pystymme tuottamaan kaiken mitä tarvitsemme, mutta monet meistä eivät kykene hankkimaan itselleen näitä tarvikkeita, sitte kun ne on tuotettu. Toisin sanoen, heidän ansaitsemiskykynsä ei ole sopusoinnussa niiden tavarain hintojen kanssa, joita he tarvitsevat. Tähän ei voi olla muuta kuin yksi ainoa selitys: se varallisuus, minkä me tuotamme, ei jakaannu tasapuolisesti. Jotkut saavat enemmän kuin heille tulevan osuutensa. Yleisö alkaa päästä selville siitä, että olemme tavalla tai toisella synnyttäneet taikka antaneet syntyä monopooleja ja trusteja, jotka supistamalla tuotantoa pitävät tarvikkeiden hintoja kohtuuttoman korkeina, siten heittäen monet työttömyyteen ja tehden heille mahdottomaksi hankkia elintarpeitaan.

Lehti sanoo tämän kysymyksen olevan liian laajakantoisen keskusteltavaksi lyhyessä toimituskirjoituksessa. Kuitenkin se käyttää tilaisuutta vielä kerran kehottaakseen farmareita antamaan kannatuksensa erikoisesti suosimalleen Canadan Maanviljelysneuvostolle, jota se sanoo ainoaksi näitä kysymyksiä tutkivaksi canadalaisia farmareita edustavaksi järjestöksi. Kehuu tämän neuvoston aina perustamisestaan asti väittäneen että maan yksityisomistus suurkaupunkiemme keskuksissa, missä tuon monopolin nojalla joskus "ansaitaan" suuria omaisuuksia muutamissa päivissä, väestön lisääntymisestä johtuvan maan-arvon kohoamisen takia, on tärkeimpiä syitä yleistä tyytymättömyyttä synnyttävään tilanteeseen.

*

Olemme selostaneet lehden kirjoituksen näin tarkoin siitä syystä, että se mainiosti paljastaa kaikenkarvaisten reformistien ajatteluja menettelytavan — niiden, jotka luulevat voivansa puoskaroimalla ja paikkailemalla jatkaa tämän kuolemansairaan, läpeensä mädäntyneen kapitalistisen järjestelmän elonpäiviä.

"Jotkut saavat enemmän kuin heille tulevan osuutensa", valittaa lehti. Ketkä "jotkut"? Omistava, kapitalistiluokka. Miksi he saavat "enemmän kuin heille tulevan osuutensa"? Sentähden, että he "omistavat" tuotantolähteet ja tuotantovälineet. Ovat jollakin tavalla ne vallanneet haltuunsa, joko petoksella, lahjomisella, keinottelulla tahi suoranaisella väkivallalla, ellei aina yksityisellä, niin kumminkin luokkarosvouksella.

Maan tuotantolähteet, koskemattomat metsät, viljelemättömät aavikot, metallit vuorien sisässä, kivihiili ja öljy maan povessa, jne., samaten kuin tuotantovälineetkin, kaikki nuo ihmeelliset koneet, saisivat maata joutilaina ja ruostua mitään tuottamatta ja ketään hyödyttämättä, ellei TYÖ niitä saattaisi tuottaviksi. Tuotannollinen työ siis on ainoa yhteiskuntaa hyödyttävä tekijä. Omistaminen ilman työtä ei hyödytä edes omistajaa itseään. Mutta kun omistavalla luokalla on hallussaan myös toimeentulo-välineet, voi se pakottaa työn palvelukseensa. Siten saa omistava luokka tuotantovälineiden avulla maan tuotantolähteet hyödyttämään itseään, s.o. omistavaa luokkaa. "Omistaminen" sinään, kaikkine siihenkuuluvine keinotteluineen, rosvous- ja orjuutussuunnitelmineen, ei ole yhteiskuntaa hyödyttävää työtä, vaan sitä vahingoittavaa, koska se estää tuotannollisen työn tekijöitä saamasta edes välttämättömiä elintarpeitaan "sitte kun ne on tuotettu". Omistuksensa kautta ei sovi sanoa omistus-"oikeudeksi", koska se itse asiassa on omistusvääryyttä) nojalla harvalukuinen kapitalistiluokka valtiovallan ja muiden vielä nykyään hyvinkin monilukuisten kätyriensä avulla pitää ainoata tuottavaa, siis yhteiskuntahyödyllistä luokkaa — työtätekevää, omistamatonta luokkaa — ainaisen sorron ja riiston alaisena, köyhänä ja tuontuostakin suuren osan siitä nälässä ja äärimmäisessä kurjuudessa.

Mikä näin ollen on niille "joillekuille" (joilla puheena olevan lehden toimitus nähtävästi tarkottaa suurkapitalisteja) "tuleva osuutensa"? Tietenkin se, mitä he ovat ansainneet tuottamattomasta, yhteiskuntaa vahingoittavasta työstään: kelpo selkäsauna kaikesta entisestä, ja tulevaisuudessa suhteellinen osuutensa tarvikkeista, mikäli he niiden tuottamiseen osallistuvat tuottavalla, ruumiillisella tai henkisellä työllä.

Mutta lehti huolellisesti vaikenee siitä, että ne "jotkut", jotka saavat liian suuren osuuden teollisuuden tuotteista ja kaikesta muusta, ovat kaikkein vähimmin mitään ansainneet, kun taas ne, jotka jäävät melkein tai kokonaan ilman heille tulevaa osuuttaan, ovat ansainneet saada KAIKEN. Reformistien käsitykseen mukaan on omistava luokka tarpeellinen yhteiskuntaruumiin hyvinvoinnille. Mutta meidän käsityksemme mukaan se ei ole sen tarpeellisempi kuin lapamato ihmis-elimistölle.

Kuvaavata on sekin, että Amerikan Työväenliiton kuuluisa presidentti ei katsonut sopivaksi mainita mitään siitä, kuinka paljon hänen mainitsemansa tuotannon nopeistuttaminen on alentanut autorunkojen, sähkölamppujen, jalkineitten tai parranajoterien hintoja. Oman kokemuksemme mukaan ovat ainakin viimemainitut huomattavasti nousseet hinnassa, samalla kun ovat laadultaan melkoisesti huonontuneet.

Valitettavasti emme tiedä, mikä hökötys se lehden ainainen suosikki Canadan Maanviljelysneuvosto oikeastaan lienee. Siitä päättäen, että se on erikoisesti kiintynyt semmoiseen yksityiseen pintailmiöön kuin ns. "ansiottomaan arvonnousuun" suurkaupunkien tonttikaupoissa, näyttää se olevan tyypillinen reformistinen puoskari-sakki, joka yhden mätäpaiseen kimpussa tuhraamalla on parantavinaan mädäntymistilassa olevaa yhteiskuntaruumista. Se on vain, kielisittäin sanoen, "punaisen silakan vetämistä tien poikki", huomion johtamista pois pääasiasta. Koko tuo maan arvon nousu ilman omistajan ansiotta on verraten vähäpätöinen juttu, aikoja sitten huomattu, helposti korjattavissa verotuksella, ja korjataankin niissä kaupungeissa, missä omaisuudet arvioidaan uudestaan joka vuosi. Yleensä ne luultavasti arvioidaan riittävän korkealle, koska kaupungit tavallisesti ovat ahtaalla rahasta ja makeasti tarvitsevat kaiken sen veron mitä suinkin voivat irti saada. Joka tapauksessa ovat nuo huokeasti hinnassaan nousevat keskikaupungin tontit ainoastaan eräs laji tuotantovälineitä — vuokran tai ylettömän voiton kiskomisvälineitä — josta omistaja ilman omaa työtään tai ansiotaan, pelkän omistamisen nojalla, riistää tulon. Jos häneltä se "oikeus" (todellisuudessa: vääryys) kielletään, on se kiellettävä yhtä hyvällä syyllä myös kaikkien muiden tuotantolähteiden ja -välineiden omistajilta.

Katselipa nykyisen työttömyyden ja liikepulan syitä miltä näkökannalta tahansa, johdumme aina samaan perimmäiseen syyhyn, johon kaikkien entistenkin pulien lahjomattomat tutkijat ovat johtuneet: kapitalistiseen voittoiluun ja riistoon, joka tapahtuu tuotantolähteiden ja tuotantovälineiden yksityisomistuksen nojalla. Ja ainoa parannuskeino on tällaisen yhteiskunnalle turmiollisen monopoolin (yksinoikeuden) poistaminen, s.o. tuotantolähteiden ja -välineiden ottaminen maan väestön yhteiseksi omaisuudeksi eli yhteiskunnallistuttaminen, niinkuin Neuvostoliitossa on tehty. Siellä on työttömyys vähentymässä, työntekijäin elintaso nousemassa, tuotanto ripeästi edistymässä, liike-elämä virkistymässä, samalla kun täällä yhä surkeammin huokaillaan kapitalismin kuristuksessa. Ne satojen miljoonain vuotuiset voitot, joita täkäläiset kapitalistit ylellisyytensä ja nautintojensa ohessa käyttävät valtansa lujittamiseen omassa maassa, mutta suureksi osaksi myös riistonsa ulottamiseen ulkomaille, se käytetään Neuvostoliitossa oman maan väestön tarpeiden tyydyttämiseen, aineellisen ja henkisen köyhyyden ja takapajuisuuden poistamiseksi ennen niin hirveästi sorretun ja riistetyn talonpoikaisen ja muun työväestön keskuudesta.

Maitoa pilautuu enemmän näin lämpimillä ilmoilla vaillinaisen jäähdytyksen takia kuin mistään muusta syystä, toteaa eräs maitotalouslehti. — "Vaillinaisen jäähdytyksen", sanoo! Niitä taitaa olla kantofarmeilla emäntiä, jotka eivät ole kuulleet puhuttavankaan koko maidon jäähdytyksestä.....

Yhdysvaltain farmilautakunnan menettelyä arvostellaan

Kun presidentti Hoover ja Yhdysvaltain kongressi muutamia kuukausia takaperin luovutti 500 miljoonaa dollaria Farmilautakunnan käytettäväksi farmituotteiden ylijäämän myynnin edistämiseen, annettiin lautakunnalle varsin vähän ohjeita siitä, millä tavoin tämä suunnaton summa olisi käytettävä. Koko ajan on kiivaasti väitelty etupäässä siitä, minkälaisia menettelytapoja lautakunta on oikeutettu käyttämään, ja nyt kun lautakunta on täydessä touhussa, arvostellaan sitä ankarasti, koska väitetään hallituksen sitä tietä sekaantuvan liike-elämään ja yrittävän vakaannuttaa eräitten farmituotteitten hintoja, välittämättä markkinasuhteista ja supistamalla tuotantoa. Äskettäin Yhdysvaltain kauppakamari pani vastalauseensa farmilautakunnan toimintaa vastaan sillä perusteella, että se häiritsi liike-elämää.

Farmilautakunta on epäilemättä tehnyt eräitä vakavia erehdyksiä. Joitakin kuukausia sitten se yritti vakaannuttaa vehnän hinnan ostamalla riittävästi vehnää pitääkseen hinnan määrätyssä tasossa. Yritys epäonnistui, aiheuttaen suurta tappiota farmilautakunnalle. Sitte lautakunta muutti suunnitelmaansa, ruveten ostamaan vehnää markkinahinnoilla, mutta kun hinnat vhä vain laskevat, koituu siitäkin tappiota. Nyt se on ryhtynyt avustamaan farmareita perustamaan osuustoiminnallisia myyntitoimistoja käsittelemään vehnän, juuston y.m. farmituotteiden kauppaa mahdollisimman edullisesti tuottajille. Tulevatko nämä toimistot yrittämään hintojen vakaannuttamista, riippunee niiden johdosta.

Yritykset hintojen tukemiseksi ostamalla ja varastossa säilyttämällä jotakin farmituotetta ovat harvoin, jos koskaan onnistuneet — syystä siitä, että pelkkä *ostaminen ei lisää niiden kulutusta*. Päinvastoin se voi vähentää kulutusta, pitämällä hinnat niin korkeina, että se ehkäisee kuluttajien ostohalua. Hintojen pitämiseksi korkeina on ostetut tuotteet sitä myöten hävitettävä kuin ne jäävät myymättä, niinkuin kapitalistit tekevät. Mutta siihen ei farmilautakunnalla eikä noilla myyntitoimistoilla ole "nörviä". Niiden täytyy panna ostamansa tavarat varastoon ja pitää ne siellä, kunnes edullinen myyntitilaisuus tarjoutuu. Mutta se seikka, että tavaraa pidetään varastossa ei pysy salassa, vaan tulee tunnetuksi liikemailmassa, vaikuttaen hintoja alentavasti. Liikemiehet eivät uskalla tehdä kauppoja, peläten että nuo varastot voidaan syytää markkinoille minä hetkenä tahansa polkemaan hintoja. Sekin tosiasia, että suuret määrät vuoden 1928 canadalaista vehnäsatoa oli vielä vuosi sitten varastossa, tunnettiin vehnäliikepiireissä kautta mailman ja piti vehnän hintoja alhaalla pitkät ajat.

On myönnettävä, että Yhdysvaltain farmilautakunnan on kokeiltava upouudella alalla, ja ettei sillä ole mitään taikasauvaa jota heilauttamalla se voisi yhtäkkiä ratkaista sikäläisten tuottajien menekkipulan. Odotettavissa olikin, että farmilautakunnan kokeet epäonnistuvat, sillä niiden täytyy epäonnistua yhteiskunnassa, jossa tuottajat yhdellä puolen ja kuluttajat toisella puolen on pidettävä vallassaolevan riistäjäluokan *nyljettävinä* eikä suinkaan todenteolla eteenpäin autettavina.

"Meinasitteko saada kiinni tuon katuvaunun?" kysyi Lörppönen hengästyneeltä herrasmieheltä.

"E—enkä meinannut", huohotti herrasmies, "minä vain ajoin sen pois tästä kulmauksesta."

Kotoinen maidonkäyttö henkilöä kohden Canadassa on viimeisten 8 vuoden ajalla jokseenkin kaksinkertaistunut.

Onko heinä halvinta rehua ja väkirehu kalleinta?

Heinä on sangen tärkeä tekijä kotieläinten ruokinnassa, se kun useimmiten muodostaa neljännen- tai kolmannen-osan, joskus enemmänkin karjan v.m. kotieläinten päivittäisten ruoka-annoksien painosta. Muun osan muodostavat juurikkaat, säilörehut ja väkirehut, joista viimeksimainittuja pidetään kalleimpana rehuna. Mutta on kyseenalaista, onko väkirehu kalleinta karjanruokaa vai eikö, kirjottaa Nappanissa, Nova Scotiassa, olevan koefarmin superintendentti W. W. Baird. Paljon riippuu heinän laadusta.

Nappanin koefarmilla, jossa keskimäärin on saatu 2.38 tonnia heinää eekkeriltä, on 8 viime vuoden kuluessa ensi niiton heinä latoon pantuna tullut maksamaan keskimäärin $9.65 tonni.

Rehujen proteiini- (valkuais-aine-) pitoisuus tavallisesti otetaan arvon mitta-yksiköksi. Esimerkiksi, tonni 32 prosentin öljykakkujauhoa sisältää 640 proteiiniyksikköä; viimetalvisten hintojen mukaan se vaunulastittain ostettaessa tuli maksamaan $64 tonni, joten proteiini-yksikön hinta silloin oli 10 senttiä. Henry & Morrisonin rehuarvo-analyysin mukaan on varsin *iso* ero varhain niitetyn ja myöhään korjatun timoteiheinän välillä. Varhain (s. o. ennen kukintaa) korjattu timotei sisältää 4.7 prosenttia proteiinia eli 94 proteiiniyksikköä tonnia kohden, joka 10 centin mukaan yksiköltä määrää sen proteiinirehuarvoksi $9.40. Alku- ja täyden kukinnan vaiheilla korjattu heinä sisältää 3.6 prosenttia eli 72 proteiiniyksikköä, joten tonnin arvoksi 10 centin mukaan yksiköltä saadaan $7.20; myöhäkukinnan aikana korjattu heinä sisältää 2.4 prosenttia eli 48 yksikköä tonni, jonka proteiinirehuarvo on $4.80; myöhään eli tuleentuneena korjattu timotei sisältää 2.2 prosenttia eli 44 yksikköä tonnia kohden, joten saman laskuperusteen mukaan tonnin proteiiniarvoksi jää vain $4.40. Siis on 5 dollarin ero tonnia kohden varhain niitetyn ja myöhään niitetyn heinän proteiinirehuarvossa, eli varhain niitetty on enemmän kuin puolta arvokkaampaa ravintoa kuin myöhään korjattu. Mutta parhaimpanakin aikana korjattu heinä tuli koefarmilla maksamaan 25 senttiä enemmän tonnilta kuin öljykakkujauho vaunulastittain ostaen.

Kahden viime vuoden aikana on tällä Nappanin koefarmilla tehty lukuisia kokeita heinänkorjuu-ajan suhteen, ja on niistä saatu samat tulokset kuin edellämainitut luvut osottavat. V. 1928 toimitettiin hiukan apilansekaisen timotein niitto heinäkuun 18 p. ja viereisellä palstalla vasta elok. 16 p. Toht. Shuttin tekemän analyysin mukaan oli varhaisemmin niitetyssä heinässä 2 prosenttia enemmän proteiinia kuin kuukautta myöhemmin niitetyssä, eli 84 arvosta enemmän tonnia kohden. V. 1929 kaksi palstaa, toinen suomaalla, toinen ylänkömaalla, niitettiin kahdessa osassa; ensimäinen niitto tapahtui heinäkuun 18 p. ja toinen elokuun 17 p. Aikasemmin niitetty timotei sisälsi toisella maalla 2.79 ja toisella 1.96 prosenttia enemmän proteiinia kuin myöhemmin niitetty, ollen siis ravintoarvoltaan toisella maalla $5.58 ja toisella $3.92 tonnilta arvokkaampaa kuin myöhäisempi.

Tämä todistaa, että jos heinä jätetään pystyyn, kunnes se on tuleentunut tahi, niinkuin monasti tehdään, täysin tuleentunut, on sen proteiiniarvo sangen vähäinen. Niinpä se molemmissa v:n 1929 myöhemmissä niitoissa oli ainoastaan 2.91 prosenttia, joten heinätonnin proteiiniarvoksi jäi $5.80. Jos heinätonni latoon pantuna tulee maksamaan noin $9.65, on helppo nähdä, että huonolaatuinen heinä saattaa olla kaikkein kalleinta rehua mitä karjalle syötetään. Mitä tässä on sanottu timoteista, soveltuu yhtä hyvin apilaan; jos apila päästetään tuleentumaan, on se sangen kehnoa rehua, ja jos tuleentuneen apilan korjuuaikana sattuu huonot ilmat, menee se aivan hukkaan.

Käsittäen ne vaikeudet, joiden alaisina farmarien tavallisesti on työskenneltävä, ja hyvin tuntien kuinka hankalata joinakin vuosina on saada heiniä kunnollisesti korjuuseen, täytyy näiden koefarmilla tehtyjen havaintojen nojalla johtua ajattelemaan, kuinka monta tuhatta dollaria rehuarvoa säästyisikään farmareille jokavuosi, jos he niittäisivät ja korjaisivat talteen heinänsä aikaisemmin kuin mitä nykyään on tapana tehdä.

Mitään varmoja, kaikille vuosille ja paikkakunnille soveltuvia päivämääriä tietenkään ei voida esittää, mutta ylimalkaan puhuen pitäisi heinänteon olla käynnissä ennen heinäkuun 15 päivää. Jos kesä ei ole kovin myöhäinen, ja erityisten missä suuret alat on saatava korjatuksi, on niitto alotettava heinän ollessa vielä melkoisen vihantaa. Sen kuivaamisessa on tosin enemmän työtä, mutta siten säästyvä proteiinirehuarvo runsaasti korvaa ylimääräisen työn. Jos apilaheinä niitetään aikanaan ja kuivataan kunnolleen niin muutaman vuoden kokemusotaan karjanruokkijalla, kuinka paljon rahaa siinä säästyy, kun pääsee ostamasta suuria määriä väkirehuja korvaamaan sitä hyvää proteiinirehua, joka kasvo omalla farmilla, mutta jonka annettiin mennä hukkaan.

Kellä on heiniä myytäväksi, tietävät hyvin, että aikaseen korjattu heinä, kauniin viheriäisenä ja täysilehtevänä menee helposti kaupaksi paremmalla hinnalla kuin vaalistunut. Heinän lajittelussa väri lasketaan lähes 50 prosentiksi. Tilastollisten tietojen mukaan korjataan kolmessa rannikkomaakunnassa (Nova Scotia, New Brunswick ja Prince Edward Island) heinää vuosittain 1,964,000 tonnia. Kun varhaisella niitolla säästyy 2 prosenttia proteiinia, olisivat karjanpitäjät voineet tallettaa latoihinsa yli määräistä 78,560,000 paunaa proteiinia eli saman määrän mitä sisältyy 122,750 tonniin öljykakkujauhoa, joka määrä alimman hinnan $60 mukaan tonnilta tuolle verraten pienelle alueelle olisi merkinnyt $7,365,000 säästöä.

Ohra arvokasta kananiyviksi

Hallituksen koefarmilla Mordenissa, Manitobassa, tehdyt kokeet osottavat, että ohra kaikkien muiden etuisuuksiensa ohessa on erinomaista kananruokaa. Monet vuodet on kananhoitajille selitetty, että kanan ravinnon tulee sisältää huomattava määrä koornia. Farmarit sellaisilla seuduilla, missä koorni ei menesty tai missä sitä muuten ei ole tapana viljellä, ovat kyllä monasti aprikoinet, että teikö ohra tai joku muu vähemmän-vaativa viljalaji kelpaisi sitä korvaamaan, mutta aina näihin asti ovat ruokintaekspertit ollee sitä mieltä, että parhaita tuloksia ei saavuteta, elleivät ruoka-annokset sisällä koornia.

Mordenissa tehdyt kokeet osottavat, että ohra ajaa saman asian munatuotannon lisääjänä kuin koornikin ja samalla tulee halvemmaksi. Kuuden kuukauden ajalla ryhmä nuorikoita, jotka ruokittiin ohralla, tuottivat 13,272 munaa, kun toinen samanlainen ryhmä koorniruokinnalla tuotti 12,571 munaa; edellinen ryhmä tuotti sillä ajalla yli ruokintakustannuksien $285.31 ja jälkimäinen $243.35.

Suurin osa niistä miljoonista bushseleistä koornia, mitä Canadaan vuosittain ostetaan Yhdysvalloista, luultavasti käytetään kanojen ruokintaan. Koorni ei menesty muuta kuin lämpöisimmässä osassa Canadaa, mutta ohra kasvaa kaikkialla missä mitään maanviljelystä harjotetaan. Koska se on arvokasta rehua muillekin kotieläimille, olisi farmareille näköjään etuisampaa lisätä ohran viljelystä ja vähentää koornin ostoa.

Kanojen kesäruokinta tärkeä

Kanoja on kesälläkin ruokittava hyvällä munituspöperöllä, jotta ne pysyisivät täydessä tuotantokunnossa ja että eloonjätettävien valinta olisi varmempi. Ruokintakuluja on supistettava erottamalla ja myymällä lihoiksi ne kanat, jotka lopettavat munimisen varhain kesällä, vaikka niitä on hyvin ruokittu.

Kesäisin on muistettava, että munivat kanat tarvitsevat varjoa. Runsas päivänpaiste on erinomaisen hyvä ja tarpeellinen, mutta hyväkin voi toisinaan tulla liikaksi, joten kanoille olisi varatta va tilaisuus suojella itseään auringon helteeltä milloin ne tuntevat sitä tarvitsevansa. Kasvava koornipelto on mitä oivallisin varjopaikka emäkanoille samoin kuin nuorikoille; vattupensaat ovat yhtä hyvä. Puutarha kokonaisuudessaan on ihanteellinen viihtyisä paikka kanoille, jotka samalla hyödyttävät oleskelullaan niin puutarhaa kuin koornipeltoa ja vatukkoa.

Mitään ei säästetä kiristämällä kanojen ruoka-annoksia kesällä. Vaikka kanat saattavatkin pysyä kohtalaisen hyvässä terveydessä juoksennellessaan ylt'ympäri farmin ruokaansa etsimässä, eivät ne kuitenkaan voi omin neuvoin hankkia kaikkia niitä aineksia mitä ne tarvitsevat tuottaakseen suuren määrän munia. On aina pidettävä mielessä, että pöperö on se osa ruoka-annoksista mistä kanat saavat enimmät munanvalmiukseen tarvitsemansa ainekset.

Helteisinä kesäpäivinä vilpoiset varjopaikat houkuttelevat kanoja puoleensa; niissä ne vain lepäilevät suurimman osan päivää, jos niihin varjopaikkoihin ei varattaisiin ruokahakkejä ja juoma-astioita. Laittakaa varjopaikkoja sillei luonnollista varjoa ole, mutta laittakaa niihin myös runsaasti ruokaa. Vaillinainen ruokinta kesäkuukausina ensinnäkin vähentää munatuotantoa, mutta myös huonontaa munien laatua ja luultavasti jonkun verran pienentää niiden kokoakin.

Ruuan puute on monien muiden syiden ohessa yhtenä syynä liian aikaiseen höyhen- eli sulkasatoonkin, ja siinä on se vaara tarjona, että vähemmän kokeneet kanankasvattajat erotellessaan raakattavia kanoja hävittävät sellaisia hyviäkin munijoita, jotka ruuan puutteessa ovat pakotetut liian aikaseen luomaan höyhenensä ja lopettamaan munimisensa, niinkuin huonotkin munijat.

---

7 vuotta pullikoimisesta yhteistoimintaa vastaan

Kaksi yhdysvaltalaista farmaria on tuomittu seitsemäksi vuodeksi vankilaan ja suuriin sakkoihin senjohdosta että he kieltäytyivät yhteistoiminnasta karjapunkkien ("lampaantäiden") hävittämisessä.

Ollen siinä luulossa, että maanviljelysviraston vaatimat toimenpiteet eivät voisi puhdistaa eläimiä noista syöpäläisistä, he ryhtyivät väkivallalla vastustamaan viraston palveluksessa olevia toimihenkilöitä, joiden tehtäväksi oli annettu määräyksien toteuttamien. He tekivät omaisuusvahinkoa, särkemällä upotusammeita, appelivat virkailijain kanssa ja vihdoin ampuivat yhtä heistä, aiheuttaen hänen kuolemansa. Miehet joutuivat oikeuden käsiin, saivat 7 vuoden vankeustuomion kumpanenkin ja sakkoa toinen $11,000, toinen $1,000. Ylempi oikeus, johon tuomitut valittivat vahvisti alioikeuden tuomion.

On yhtä naurettavaa kuin säälittävääkin, että aikuiset miehet, tietämättömyydestä syntyneiden ja ennakkoluuloisuudessa kasvaneiden henkilökohtaisten mielipiteittensä takia ryhtyvät tuommoisiin "lapualaisuuksiin" estääksensä heidän omaksi suojeluksekseen ja hyödykseen tarkotettuja toimenpiteitä. Yksilöllinen toiminta tällaisissa tilanteissa on yhtä tehotonta kuin kieltää kuuta nousemasta. Kukaan ei voi asettua edistyksen tielle sortumatta jalkoihin, sanoo tapauksen johdosta eräs länteläinen maatalouslehti, luultavasti huomaamatta, että se samalla tulee lausuneeksi tuomionsa sille *yhteiskuntaluokallekin*, joka nykyisenä murrosaikana seistä jököttää ihmiskunnan edistyksen ja hyvinvoinnin tiellä: riistäjäluokalle.

Eräs kovan ajan ilmiö

Maatalous Yhdysvalloissa on ollut lamassa viimeiset kymmenen vuotta, niinkuin hyvin tiedamme. Mutta nyt viime aikoina on teollisuus siellä ollut vielä pahemmin lamaannuksissa, aiheuttaen niin hirveän työttömyyden teollisuuskeskuksissa, että monet kaupunkilaiset ovat kaikesta huolimatta paenneet maalle koettamaan onneaan, ennemmin kuin jääneet kaupunkeihin nälkää kärsimään. Tästä on ollut seurauksena, että useilla seuduilla Yhdysvalloissa tavataan farmeilla suuret määrät sellaista väkeä, jotka eivät paljoakaan tiedä maanviljelyksestä tai muusta maataloudesta. Esimerkiksi kinä nykyisin vallitsevasta tilanteesta kertovat lehdet Yhdysvaltain reservipankin hankkimain tilastotietojen mukaan, että eräässeen Wisconsinin piiriin äskettäin farmariksi asettuneista oli 40 prosenttia vailla minkäänlaista pääomaa, ja 51 prosenttia oli ilman entistä kokemusta maanviljelysalalla. Ennen maalle lähtöään olivat nämä "farmarit" harjoittaneet 63 eri ammattia; joukossa oli esim. 2 ammattipainijaa, 2 sirkussoittajaa, 2 parturia, 1 muotikauppias, 1 paperoitsija, 1 sikaarintekijä, 1 muurari, 1 hautaantoimittaja, 1 syvänmeren sukeltaja, 1 ammattipeluri, jne.

Luonnollisesti on näillä vastaalkajilla edessään epätoivoinen taistelu toimeentulostaan, samoinkin kun seudun entiset asukkaat, kokeneet farmarit, ovat vastahakoisia heitä avustamaan neuvoilla tai muulla, peläten että nuo uudet tulokkaat sittenkin lisäävät tuotantoa ja halventavat paikallisia hintoja, joten entistenkin eläjäin asema yhä kirjavampi.

Canadassa kasvatettu tupakka on parempaa kuin muualta tuotettu, siihen käsityksen kuuluvat canadalaiset tupakkatehtailijat tulleen. Seurauksena siitä on ollut, että raakatupakan maahantuonti on melkein tykkänään lopunut, selostaa toht. E. S. Archibald, Canadan koefarmijärjestelmän johtaja. Canadalaiset tupakanpolttajat tuskin sentään myöntänevät, että täkäläinen tupakka olisi *puolta* parempaa kuin yhdysvaltalainen, vaikka se on puolta kalliimpaa, josta on seurauksena suurenmoinen savukkeiden y. m. tupakkavalmisteiden salakuljetus Yhdysvalloista Canadaan. Samassa yhteydessä sopisi kysyä, kuinkahan paljon korkeampia hintoja tupakkatrusti maksaa canadalaisille tupakanviljelijöille heidän paremmasta tavarastaan kuin yhdysvaltalaisille?

Kanojen ruoka- ja juoma-astiat olisi aina muutamain päiväin kuluttua keitettävä tahi kiehuvassa vedessä huuhdottava. Kaikinpuolinen puhtaus on välttämätön ehto kanojen terveinä ja tuottavina pysymiselle, samaten kuin runsas ja vaihteleva ravinto, raitis juomavesi ja teräväsärmäinen sora.

Kalkkivalkasu ulkoilmaa vastaan sopii valmistaa siten, että puoli bushelia (laatikollinen, joka on sisältä 12 tuuman pitkä, 12 tuumaa leveä ja 7 1|2 tuumaa syvä) sammutetaan tynnyrissä, siihen sekotetaan 1 pauna ruokasuolaa, puoli paunaa sinkkisulfaattia (jota Suomessa sanottiin "sinkkivihtrilliksi" eli "valkeaksi vihtrilliksi") ja 1 gallona kuorittua maitoa.

Vedenpitävä sauma lankkujen väliin (esim. juoma-allasta, sammiota tai kotitekoista vesijohtoa tehdessä) saadaan siten, että saumat ensin höyläämällä tarkasti sovitetaan, sitte pannaan lankku syrjälleen ja pitkin kunkin syrjän keskustaa asetetaan pakuulainen suora teräslanka, joka taotaan upoksiin, niin että puuhun puserttuu ura. Teräslangan irrotettua täytetään urat tiivistyslangalla, puristetaan syrjät vastakkain, käyttäen liimana sakeanpuoleista lyijyvalkoista. Veden sitä liottaessa turpoaa uran pohjaan pusertunut puu ja siten tekee sauman melkoisen tiiviiksi.

Kersantti: "Mikä on ensimmäinen tehtävä ruvetessa kiväärin puhdistamaan?"

Sotilas: "Katsottava sen numero."

Kersantti: "Hitonko tekemistä sillä on puhdistamisen kanssa?"

Sotilas: "Jott'en mä ala toisen miehen pyssyä rassaamaan."

Pikkuvasikoiden kesähoidosta

Hyvin paljon on sellaisia taloja, joissa lehmät poikivat pääasiallisesti keväisin. Syksyllä ja talvella poikivissakin karjoissa joudutaan kuitenkin ottamaan elätiksi joku kevätvasikkakin. Parhaimmallakaan tahdolla ei nimittäin sellaisissakaan karjoissa voida välttää joittenkin lehmien silloin tällöin tapahtuvia siirtymistä kevätpoikiviksi.

Kevät- ja kesävasikoista on karjanomistajilla useinkin huonot kokemukset. Kun esimerkiksi talvella vanhempia vasikoita tai hiehoja tarkastellaan, on joukossa aina tavallisesti joku huonommin kehittynyt, josta sanotaan, että se on muita huonompi senvuoksi, että se on kevätvasikka. Kun hiehot ensi kerran poikivat, pannaan useinkin jonkun hiehon huonostiherumisen syyksi se, että se oli kevätvasikka, vieläpä sen täysikasvuisena lehmänäkin ollessa selitetään sen jääneen huonoksi ja heikoimmin kehittyneeksi siksi, että se kevätvasikkana on saanut kärsiä.

Tavallisestihan keväisin jätetään pitovasikoiksi vain karjan parhaitten lehmien vasikoita. Kevätvasikoita kammoen ei nimittäin useinkaan heikompien lehmien vasikoita tahdota ollenkaan jättää "vaivaksi". Siksipä onkin kevät- ja kesävasikoiden kasvatus eritäin tärkeä puoli karjataloudessa. Sitäkin tärkeämpi, kun varmaankaan nämäkään vasikat eivät ole jo etukäteen "tuomittuja" vain siksi, että ne ovat syntyneet mainittuna vuodenaikana. Oikealla hoidolla ja ruokinnalla tällaiset vasikat saadaan kehittymään täysin yhtä hyvin kuin syys- ja talvivasikat. Epämieltymys kevätvasikoihin ja näiden huonot kasvatuskokemukset ovat peräisin menneiltä ajoilta. Kokemus ainakin osoittaa, että siellä, missä vakavasti yritetään oikein hoitaa ja ruokkia pikkuvasikoita kesäisin, ei ole mitään eroa näiden ja muina vuodenaikoina syntyneiden vasikoiden välillä.

Pikkuvasikoiden kesäruokintaan nähden on muistettava, että sen tulee olla aivan samanlaista kuin talviruokintakin. Vasikka on siis ennen muuta juotettava täsmällisesti ja säännöllisesti kuten talvellakin on tapana. Maidon, ei vain täysimaidon vaan kuoritunkin, pitää juotettaessa olla lypsylämmintä. Kun kuoritulla maidolla juotetaan, on ehdottomasti vältettävä myrtynyttä eli hapanta maitoa. Yleensä on huplehdittava pikkuvasikan vatsan tilasta. Kun mainitunlainen maito on myrkkyä pikkuvatsalle, kuten jokainen vasikan ruokkija tietää, ei selaista saa sille antaa.

Pääsyynä vasikoiden huonoon kehittymiseen kesäisin onkin useimmiten pilaantunut maito.

Pikkuvasikoita ei saa kesäisin ahtaa sisälle navettaan likaisiin karsinoihin. Mikäli vasikat ovat varttuneempia, noin 3 kuukauden vanhoja, pitää niiden saada olla vapaasti ulkona tarhassa tai läheisellä pienellä hakalaitumella, missä ei ole juotavaa vettä vapaasti saatavissa. Ulkonakin ollessaan ovat vasikat nimittäin juotettavat niinkuin sisälläkin. Mutta jos ne saavat mielensä mukaan juoda vettä, eivät ne halua enää maitoa — ei täysimaitoakaan. Kun ne kuitenkaan eivät kykene vielä hyväkseen käyttämään riittävästi muutakaan rehua eikä laidunta, laihtuvat vasikat näin ollen, tulevat suurivatsaisiksi ja köyryselkäisiksi sekä kärsivät tästä myöhemmin, vieläpä hiehoina ja lehminäkin ollessaan, kuten jo mainittiin.

Ehdottomasti siis maitoa maitovasikoille kesäisin, eikä vettä mielen mukaan. Tämän säännön rikkominen on useimmiten toisena pääsyynä kesävasikoiden huonoon kehittymiseen.

Ulkonakäyvien vasikoiden on, mikäli ne ovat vielä alle puolen vuoden vanhoja, päästävä yöksi sisälle, joko navettaan tai sitten johonkin katokseen tai vajaan. Huonojen ilmojen ja helteisten päivien varalta on tämänkaisten sekä vielä vanhempienkin vasikoiden saatava suojaa joko tiheissä metsiköissä tai tätä varten valmistetuissa katoksissa.

Aivan pikkuvasikoita on tietenkin sopivinta pitää sisällä navetassa, mutta karsinoiden puhtaudesta on huolehdittava, eikä ole sallittava lannan kerääntymistä karsinoihin, sillä kärpäset lisääntyvät siten tavallista nopeammin navetassa ja kiusaavat vasikoita. Jos tilaisuutta on, olisi jo pikkuvasikoillekin hyvä, jos ne kauniina päivinä pääsisivät ulos jaloittelemaan.

Mikäli on kysymyksessä pikkuvasikoiden 2—5 kuukauden vanhojen, laiduntaminen, on niille kuoritun maidon ohella annettava lisärehuna hieman pellavasiemen- tai kaurajauhoja. Jos laidun on niukka tai eläimet ovat ruohottomassa tarhassa on niille annettava myös korsirehua. Vanhemmille vasikoille soveltuu hyvin tuore ruoho, mutta ainakin nuoremmille vasikoille on edullisempi antaa kuivia hienoja heiniä. Yleensä on maitovasikoita sopivampi ruokkia kuivilla heinillä kuin ruoholla, sillä niiden vatsat pysyvät siten paremmin kunnossa.

Kesäiseen aikaan tahtovat pikkuvasikoiden vatsat helposti mennä "rikki". Siksi onkin vasikoiden hyvinvointia seurattava ja jos vika ilmaantuu annettava heti jotain sitovaa lääkettä, esimerkiksi liitujauhoa. Maidon myrtymisen estämiseksi olisi vasikoitakin varten varattu kuoritu maito säilytettävä jäävedessä.

Syyskesällä on jo hyvin ajoissa huolehdittava vasikoiden sisälleotosta. Rankat sateet, pitkät ja koleat yöt voivat vaikuttaa hyvin haitallisesti niiden kuntoisuuteen ja hyvinvointiin.

Noin puolen vuoden vanhat ja vanhemmat vasikat tulevat tavallisesti ilman muuta toimeen laitumilla, jos niillä vain on riittävästi ruohoa ja juomavettä saatavissa. Vallan oman onnensa nojaa ei silti tällaisiakaan, kuten ei varttuneempiakaan hiehoja ole jätettävä. Varsinaisilla kesälaitumilla olevia nuoria eläimiä on säännöllisesti kautta kesän käytävä katsomassa, alussa useammin ja sittemmin ainakin kerran viikossa. Laitumella, missä eläimet ovat, tulee olla jonkinlainen allas, johon aina katsomassa käydessä tuodaan jotain, esimerkiksi hieman suoloja tai vielä mieluummin hieman kakkuja. Eläimet huudetaan "palalle", eikä lähdetä pois ennenkuin kaikki eläimet ovat tulleet ja nähty. Eläimet, jotta ei laitumella useinkaan käydä katsomassa, volvat helposti "metsistyä" eikä ole ollenkaan harvinaista, että tällaisia hiehoja joudutaan usein miesjoukolla metsästämään kiinni.

Kesäinen pikkuvasikoiden oikea huolto edellyttää siis useinkin vain hoitajan hyvää tahtoa ja huomaavaisuutta. Mitään erikoisia uhrauksia ei useinkaan tarvitse asian hyväksi tehdä. Mahdollisesti vain pieni aitaus ja katos, siinä kaikki erikoisvalmistelut.

Näyttää usein siltä kuin kevät- ja kesävasikat onnistuisivat paremmin hieman "suuremmissa" palkoissa kuin pientiloilla; viimemainituilla valitetaan tavallisimmin näiden huonoa viihtyväisyyttä. Tämä johtuu ehkä juuri siitä, että kun edellisillä on erikoisnavettaväkensä, jolla huolehtii karjasta yleensä, tulkaan pikkuvasikoidenkin kesähoitoon kiinnittämään suurempaa huomiota. Asiaa harrastavan pientilan karjaväen on kumminkin yhtä mahdollista huolehtia kesävasikoiden menestymisestä. On vain oltava asioista perillä ja muiden kesäkiireiden ohella muistettava pikkuvasikoiden erikoisvaatimukset, joista niiden viihtyväisyys ja "onnistuminen" pääasiallisesti riippuvat.

Pellervossa A. E. T.

Kanojen sairauksia

Iholoiset

Sellaisia loisia, jotka kanan ihossa ja höyhenpeitteessä saavat aikaan milloin lieviä, milloin vakavia häiriöitä, on sangen lukuisasti. Ottaessamme näistä kuitenkin vain tärkeimmät voimme tyytyä allaolueteltuihin, joista kukin ansaitsee oman mainintansa.

Täit. Kanoissa esiintyvät täit ovat tavallisesti pitkulaisia, n. 1 1|2—3 1|2 mm. pituisia. Ne elävät kanan iholla, josta saavat ravintoa syömällä irtautuvia ihohiukkasia ja höyheniä. Ne kykenevät puremaan, mutta eivät imemään verta. Liikkuessaan synnyttävät ne kutiamista. Jos täitä on paljon, ärtyy kanan iho joka hilsellee ja tukehtuu. Tästä kaikesta kana tulee rauhattomaksi ja tuotanto vähenee. Täit lisääntyvät hyvin nopeasti (1 parilla on parissa kuukaudessa 120,000 jälkeläistä) ja pysyvät kanan iholla elävinä useita kuukausia. Ihosta poistettuna elävät ne n. 6 päivää.

Kirput. Paljon harvinaisempia kuin täit ovat iholoisina kirput. Niiden pesimäpaikat kanaloissa ovat munintapesät ja lantakasat, joissa ne toukasta kehittyvät kirpuiksi ja tilaisuuden sattuessa käyvät käsiksi kanaan pistäen ja imien verta. Ehkäpä omastakin kokemuksesta tiedämme, miten paljon kiusaa jo yksi kirppu voi tehdä, ja siitä arvaamme, kuinka suuri valva näistä loisista voi kanoilla olla.

Lintupunkki (veritäi)

Tämä punkki on vaarallisin ja tuhoatuottavin iholoinen kanoilla. Se on pieni, 0.6—0.7 mm. pituinen, tuskin silminnähtävä, pyöreähkö ja lattea eläin, jonka väri vaihtelee valkoisesta tummanpunaiseen aina sen mukaan miten paljon se on imenyt itseensä verta. Suu on kehittynyt pistoa ja imemistä silmällä pitäen. Päiviksi ryömivät punkit "isäntäelämistään" kanalan seinissä, lattiassa ja pesissä oleviin rakoihin. Erikoisen suosittuja paikkoja ovat orsien raot, repeämät ja liitekohdat, joihin ne mukavasti voivat siirtyä aamun tullen ja joista ne taas illalla tulevat verenjanoisina orsilla olevien kanojen ihoon. Ne poraavat leukapistimillään ihon läpi ja imevät itsensä verta täyteen, aiheuttaen siten kanoille rauhattomia öitä ja ennen pitkää tuntuvan veren menetyksen. Kanat lopettavat munimisensa, laihtuvat, näyttävät väsyneiltä ja väheriselitä. Kananpoikaset voivat kuollakin vaivoihinsa. Punkkien toteaminen kanoissa päiväsaikaan on vaikeata. Varmimmin löytää ne orsien raoista ja liitekohdista, joista voidaan neulalla ottaa vähän ilkaa ja sirotella se valkoiselle paperille, jolloin punkit saadaan näkyville pieninä punaisina liikkuvina pisteinä. Punkit elävät ravinnottakin useita kuukausia.

Jalkasyyhy. Jalkasyyhyn aiheuttajana kanoilla on eräänlainen syyhypunkki, joka sijoittuu yksinomaan jalkoihin ja aiheuttaa muutoksia vain höyhenettömässä osassa. Jalkojen, varsinkin varpaitten ihoon kehittyy valkoisenharmaita ruvettumia, jotka ovat tiukasti ihossa kiinni. Jaloissa luonnostaan olevat sarveislevyt irtautuvat, vääntyvät, väleihin kehittyy valkoista rupeutumaa, joten jalat ovat kuin kalkilla päällystetyt. Jalat kutisevat, josta syystä kanat sipsuttelevat, hankaavat ja vetävät jalkoja alleen sekä noppivat sairaita kohtia. Kaimaassa ei ole tuotannon supistamisen vaikeuksia eikä liikatuotannon vaikeuksia. Tästä syystä ei meillä ole työttömäin monimiljoonaisia laumoja. Meillä on vaikeudet siinä, että tuotteita ei riitä niin paljon kuin kuluttajat pystyisivät lunastamaan. Tästä syystä meidän kulutusosuuskuntamme ei voi tyydyttää kuluttajan tarpeita. Sillä se ei yksinkertaisesti saa tavaroita riittävästi.

Mutta voiko meidän osuuskuntamme alentaa tavaroiden hintoja? Voi. Sillä meidän kauppavaihdossamme on yksityisen yrittäjän osuus vain 3 pros. Tämä osuus, vaikka se on mitättömän pieni, on nykyään melkein kaikki vissien elintarpeitten (voi, maito, liha ym.) alalla ja harjoittaa kiskontaa siellä.

Edellisestä vuosipälvästä kulunut aika on meillä ollut suuren murroksen vuosi osuustoiminnankin alalla. Olemme saavuttaneet laajan voiton pikkutuotannon siirtämisessä suurtuotantoon osuustoiminnan kautta. Tämä on maailmanhistoriallinen voittomme. Tämän voiton tuloksena meillä on täysi varmuus siitä, että leipämme ei ole enää vapaitten markkinain oikkujen varassa, vaan se on suunnitelmallisen talouden osana. Vallassaoleva työtätekevä luokka on vallannut uuden hallitsevan kukkulan, se on — leipä.

Tämä on saavutettu sillä, että Neuvostoliiton kompuolueen johdolla osuustoiminta vietiin laajassa mitassa historiallisesti korkeampaan vaiheeseen: työn ja tuotannonvälineiden yhdistämiseen maataloudessa.

Tämän saavutuksen me voimme ilomielin kirjata kuluneelta vuodelta.

Mutta meillä on puutetta ja valkeuksia. Se on totta. Mutta tämän viljakysymyksen ratkaisemiseksi käytetty keino, voitokas keino, antaa takeen siitä, että elintarvekysymyksen ja muut nyt olevat puutteet me poistamme samalla keinolla. Puolueemme 16:s edustajakokous asettaa ne kysymykset nyt päiväjärjestykseen.

Kun me vuoden kuluttua teemme seuraavan katselmuksen, niin me voimme merkitä uusia voittoja Leninin osuustoimintasuunnitelman toteuttamisen tiellä ja todeta monien vielä nyt olevista vaikeuksista poistuneen.

Eteenpäin uusiin voittoihin!

Osuustoiminta kapitalistimaissa ja N.-liitossa

Kirjotuksessaan "Kansainvälisenä Osuustoimintapäivänä" käsittelee tov. T. Törmälä Leningradissa ilmestyvässä Vapaus-lehdessä kapitalistimaiden ja Neuvostovallan osuustoimintallikettä, vertaillen niiden saannoksia seuraavasti:

Parhaillaan vietetään osuustoimintallikkeen kansainvälisen katselmuksen päivää. Sen johdosta muutamia merkintöjä.

Mitä on kapitalismin maissa?

Kapitalistisissa maissa eletään harvinaisen laajan ja tuhoisan talouspulan, kriisin, kourissa. Siellä työttömyys kasvaa, koska tuotantoa supistetaan, siellä on tuotteita liikaa kun väestöllä ei ole ostokykyä, siellä talonpoikia häädetään mailtansa ja mannuiltansa, koska eivät jaksa maksaa verojansa eivätkä velkojensa kuoletuksia ja korkoja. Monet maat ovat tämän seurauksena alituisten veristen yhteenottojen kenttänä. Työn ja pääoman välinen vastakohta vaatii ratkaisua kiihtyneellä vimmalla.

Mitä osuustoiminta voi tehdä tällä näyttämöllä?

Voiko osuustoiminta auttaa työttömiä ja heidän perheitänsä? Ei voi. Sillä osuuskuntien jäseninäkään eivät voi olla muut kuin parhaimmassa asemassa olevat kuluttajat, ne joilla on varma työpaikka ja varmat tulot.

Voiko osuustoiminta alentaa hintoja tavaroilta, jotka täyttävät varastot? Ei voi. Osuuskuntien osuus kapitalistisen maiden kauppavaihdosta on erittäin pieni (vaihtelee eri maissa 1—5 pros.), ja näin ollen kapitalistiset monopolin omistajat sanelevat hinnat tavaroille. Tämän vuoksi osuuskunnat eivät voi estää sitä, että puuvillaa y.m. hävitetään polttamalla ja mereen upottamalla, jotta hinnat eivät laskisi ja että jyväviljaa käytetään tehtaitten polttoaineena kivihiilen sijasta. Kaikelle tälle kapitalismin rikokselliselle suudelle ei osuustoiminta voi kerrassaan mitään.

Voivatko tuottajain, esim. talonpoikain osuuskunnat estää pikkutalollisen talon huutokaupasta ja isännän perheinensä joutumasta mieron tielle? Ei voi. Sillä tuottajain osuuskunnat ovat vain vankkojen isäntien yhtymiä, niiden keinoja kestää ja kasvaa kapitalistisiksi yrittäjiksi. Tällaiset kulakit näkevät vain mielihyvällä, kun naapurin maatilkku on menossa pakkomyyntiin, sillä silloin saa halvalla laajentaa jo ennestään laajoja tiluksiansa ja entiselle pikkuisännälle tarjota armollisesti palkkatyötä pitkällä työpäivällä ja nälkäpalkalla.

Tällaisessa asemassa on osuustoiminta yleensä kapitalistisissa maissa. Mutta nykyään nähdään eräissä maissa jo selvää hyökkäystä kulutusosuuskuntien kimppuun palkkatyöväen luokkalaitoksina. Kirkkaimman esimerkin tästä antoi Italian fascistiliike. Työläiskuluttajat yritetään painaa monopolisen tuotta. jan ehdottomaan mielivaltaan.

Se on imperialistisen kapitalismin kehityksen ja elämän laki.

Mutta mitä on meillä Neuvostoliitossa?

Meillä sosialismin rakentamisen

Osakekeinottelu — vaikka ei oteta lukuun suuria pörssiromahduksia — sinään on ollut yhtenä syynä nykyiseen liikennelaan ja siitä johtuvaan suunnattomaan työttömyyteen. Sen päätelmän voi tehdä canadalaisen Royal pankin kuukausraportissa olevasta lausunnosta: "Kahden viime vuoden aikana, kun keinottelu vaati ennenkuulemattoman suuria uhrauksia mailman luotonantokyvyltä, joutui tämä vaatimus suoranaiseen kilpailuun liike- ja teollisuustuotannollisen elämän tarpeiden kanssa kaikissa maissa". Toisin sanoen, keinotteluun sidottiin kovin paljon pääomaa, joka olisi kipeästi tarvittu liike-elämän ylläpitämiseen.

"Mies, joka antaa jälkeen, vaikka tietää olevansa oikeassa, on heikko," sanotaan eräässä mietekirjassa.

Taikka sitte naimisissa! olisi siihen totuuden nimessä lisättävä.

Port Arthurin alueen osuustoimintajuhlat

Port Arthurin alueen vuotuista osuustoimintajuhlaa vietettiin kaksoiskaupungeissa elokuun 9 ja 10 p:nä. Juhlat alkoivat lauantaina 9 p:nä kello 6 illalla

juhlakulkueella,

joka lähti liikkeelle Fort Williamin osaston haalin edustalta suunnilleen neljässäkymmenessä autossa, jotka kaikki olivat viimeistä tilaa myöten täynnä osanottajia ja varustettu tilaisuuteen sopivilla voimalauseilla. Kaikki paikkakunann edistysmieliset olivat edustettuna ainakin yhdellä kuorma-autolla, jotkut useammalla. Loput ollen yksityisiä osuuskuntien jäseniä ja kuluttajia. Ottaen huomioon, että kulkue oli sopivamman ajan puutteessa järjestetty alkavaksi siksi aikaseen illalla, että suuri osa työläisistä ei vielä ollut kotiutunut työpaikoiltaan, voidaan osanottoa pitää hyvänä. Ollen ehkä ensimäinen laatuaan tällä paikkakunnalla, se myöskin oli huomiota herättävä uutuudellaan. Kiusallisin puoli asiassa oli se, että Fort Williamin valtuusto ehti päivää paria ennen juhlia laatia kaupungille sivulain jonka mukaan ei mitään kulkueita saa panna toimeen ilman että ei kulkueen etupäässä kuljeteta unionjackiä. Tämä oli vähällä tehdä olemattomaksi koko kulkueen. Mutta vaadittavat liput kuitenkin hankittiin — heti kaksi kappaletta. Arthurin osaston soittokunta oli etumaisessa autossa ja ahkerasti pojat pitivätkin pillinsä vireessä. Ei ole ihme vaikka joidenkin huulet olivatkin seuraavana päivänä turvoksissa.

Lähdettyään liikkeelle tämä "karavaani" kulki ensin halki Williamin mennen West Fort Williamiin ja kierrettyään sen ristiin rastiin tuli takaisin Willamin halki Arthuriin. Kulkien halki kaupungin liikekeskuksen kierteli työläisten asumilla alueilla. Ja kun sitten saavuttiin Arthurin osaston haalin edustalle, niin alkoikin heti

juhlanäytelmän esitys.

Juhlanäytelmäksi oli valittu "Liekkien leimutessa" ja esittivät sen Williamin osaston näyttelijät — melkein poikkeuksetta osuusleipomon työläiset — Väinö Kääriäisen johtamana. Tämän näytelmän suhteen täytyy myöntää, että se jätti paljon toivomisen varaa, niin kappaleen valintaan kun sen esittämiseenkin nähden. Esitetyssä kappaleessa ei ole vähääkään yhteiskunnallista pohjaa, perustuen yksinomaan tunteille. Valinnan suhteen ilmenee kylläkin jotakin lieventäviä seikkoja. Sillä välin sattuneiden väärinkäsitysten vuoksi ei enään ehditty hankkimaan parempaa näytelmää.

Näytelmän esityksin olisi ollut "mukin menevää" jos näyttämölle asetus olisi ollut harkitumpi ja näyttelijät muistaneet, että katsomossa oleva yleisökin haluaa kuulla mitä näyttämöllä sanotaan. Mutta huonekalujen asetus näyttämöllä oli tehty vähemmän harkitusti, ja se yhdistettynä siihen että esittäjät melkein poikkeuksetta puhuivat liian hiljaa pilasi esitystä tuntuvasti. Lopsohva, jolla istuen esitettiin monta pitkää "repliikiä" näytöksestä, oli asetettu näyttämön perälle ja suoraan sen kohdalle näyttämön etualalle pöytä, joka lisäksi oli ahdettu kukkuralleen kaikenlaista kamaa. Tällä sohvalla istuen kun näyttelijät sitten supisivat hiljaa keskenään, niin katsomossa oleva yleisö ei toisinaan pitkiin aikoihin kuullut eikä nähnyt mitään. Tämä synnytti kin yleisössä huomattavaa rauhattomuutta useampaan otteeseen. Yleisöä oli saapunut esitystä seuraamaan niin paljon kun haaliin mahtui.

Sunnuntaita Isonjoen kentällä

Ohjelman suoritus kentällä alkoi jotakuinkin ilmoitettuun aikaan. Ja onnistui se yleensä paremmin kuin mitkään edelliset meikäläisten järjestämät kenttäjuhlat tänä kesänä. Sade on täällä keskeyttänyt melkein kaikki edelliset juhlat puolitiehensä, toiset eivät ole päässeet kunnolleen alkuunkaan. Mutta näitä juhlia suosi mainio sää, josta johtui, että juhlapaikalle oli kokoontunut runsaasti yleisöä ja että aiottu ohjelma voitiin suorittaa loppuun.

Ohjelman suoritus alkoi torvien soitolla Arthurin osaston soittokunnalta. Jonka jälkeen toveri Korholen sattuvassa avauspuheessaan lyhyesti selosti juhlien merkitystä ja lausui paikalle saapuneen yleisön tervetulleeksi. E. Hoffren tunnetulla esitystaidollaan lausui tilaisuutta varten valitun voimakkaan runon. Ja Williamin osaston sekakuoro ilahdutti yleisöä soinnukkailla sävelillään. Jonka jälkeen toveri Leo Mattson otti puhujan paikan. Laajassa puheessaan hän selosteli osuustoiminnan eri puolia melko yksityiskohtaisesti, joka osoitti että hän oli käsittelemäänsä aiheeseen täysin perehtynyt. Painostaen erikoisesti sitä seikkaa, että osuustoiminta pelkkänä kaupallisena liikkeenä ei ole työväenluokalle suurestakaan merkityksestä. Mutta kun osuustoiminta saadaan toimimaan yhteisymmärryksessä työläisten taistelujärjestöjen kanssa, niin siitä on luokkataistelulle huomattavaa etua. Puheensa valaisemiseksi hän käytti lukuisia esimerkkejä Yhdysvaltain puolelta, varsinkin Keskusosuuskunnasta, sen varhaisemmasta toiminnasta ja viimeaikaisista edesottamisista. Kehoittaen täkäläistä osuustoimintaväkeä tutkimaan rajan takana tehtyjä hairahduksia ja ottamaan niistä oppia, jotta ei täällä jouduttaisi samanlaiseen tilanteeseen. Kun soittokunta taasen oli kajuttanut joitakin säveliä ilmoille, niin alkoivat ne

mielenkiintoiset urheilukilpailut

Kilpailuihin sisältyi: 3,000 metrin juoksu, avoin kaikille. 5x100 metrin viesti, johtokunta, agitatsjonikomitea ja palveluskunta. Puolen mailin juoksu, liikkeenhoitajat.

Ja kilpailuissa kunnostautuivat kilpailuissa kunnostautuivat seuraavat toimikunnat ja yksityiset toverit:

3,000 metrin juoksu: 1) Siipola, 2) Arvo Katainen, 3) Keto, 4) Wm. Berglund.

5x100 metrin viesti: 1) palveluskunta 2) agitatsionikomitea, 3) johtokunta.

Liikkeenhoitajien puolen mailin juoksu: 1) L. Semellus, leipomon johtaja, 2) A. Matson, Int. Co-Op. yleisliikkeenhoitaja, 3) K. Korholen, Williamin myymälän hoitaja. (Minuutit pisteet, sekunnit ja niiden osat olen tahallani jättänyt pois. Jäten ne pisteniekkojen selvitettäväksi).

Sunnuntai-iltana Williamin haalilla

Juhlien päättäjäisiksi oli sunnuntai-illaksi järjestetty Williamin osaston haalille ohjelma-ilta. Ohjelman suoritus täälläkin alkoi torvisoitolla. Ja kun toveri M. Viitanen sitten oli lausunut runon niin otti toveri Leo Mattson taasen puheenvuoron.

Tällä kertaa hän puheessaan yksityiskohtaisemmin selosti niitä tärkeimpiä tehtäviä jotka työväenliikkeellä tällä kertaa on edessään ja joihin osuustoimintaväenkin tulee osallistua, jos se aikoo olla apuna työväenluokalle, sen taistelussa vallassaolevaa luokkaa vastaan.

Erikoisen tärkeinä tämänpäivän taistelukysymyksinä, joihin osuustoimintaväen samoin kun kaikkien muidenkin edistysmielisten työväenjärjestöjen tulee tällä kertaa osallistua, hän mainitsi taistelun sodan vaaraa vastaan, työttömyyskysymyksen ja lakkojen avustamisen. Selostaen näitä eri kysymyksiä laajalti ja yksityiskohtaisesti, varsinkin uhkaavan sodan vaaraa. Painostaen että sodan vaara on nyt todella päivän kysymys. Sitä ei enään saa pitää minään kaukaisena mahdollisuutena, vaan on sitä vastaan heti varustauduttava ja taisteltava kaikella tarmolla.

Puheen jälkeen jatkettiin illanviettoa vaihtelevalla ohjelmalla, josta ei voine olla mainitsematta Williamin osaston sekakuoron laulua, Wikströmin ja Laakson soittoa ja Aino Turusen ja Väinö Kääriäisen duettolaulua. Lopuksi otti toveri Korholen puheenvuoron, luoden lyhyen silmäyksen juhlien menoon ja niihin saavutuksiin mitä oli saatu, sekä kiittäen yleisöä runsaasta osanotosta. Yleisöä olikin saapunut tähänkin tilaisuuteen niin paljon kun "pirtiin" sopikin.

Juhlien yhteydessä levitettiin huomattava määrä osuustoimintaa käsittelevää kirjallisuutta. Ja yleensä voidaan juhlia pitää onnistuneina.

— S—t.

Osuustoiminta-asioista Timminsissä

Työväen osuusliike, joka tänne perustettiin kansainväliselle pohjalle noin neljä vuotta sitten, on edistynyt hyvin. Parin viikon kuluttua sen yhteyteen avataan uusi haara, se on ajanmukainen koneellinen leipomo, jota parhaillaan viimeistellään osuusliikkeen omaan taloon. Talo on kokonaan laitettu uuteen kuntoon, siis joka nurkka ja pieli tulee olemaan puhdas kuin peili. Huoneusto samoin kuin koneistokin on laitettu silmälläpitäen sitä, että suurinta puhtauttä voidaan noudattaa. Mainittakoon esimerkin vuoksi eräästäkin koneesta, jonka läpi kulkee kaikki leipomisessa tarvittava jauho puhdistuaksensa vieraista aineista jotka eivät kuulu syötäväksi. Ja kokemus on osoittanut, että kun mainitun koneen erikoista n.s. roskakammiota tarkastaa päivän työn jälkeen, löytää sieltä sellaista tavaraa jota ei kukaan tahtoisi leivässään.

Tätä työväen omaa leipomoa tullaan pitämään avoinna yleisölle, nähdäkseen kuinka heidän leipänsä valmistetaan.

Osuusliikkeen kokouksista mainittakoon, että sääntömääräinen puolivuosikokous tulee pidettäväksi t.k. 24 p:nä klo 10 a.p. Suomalaisella työväen talolla. Tässä kokouksessa tullaan läpi käymään liikkeen tiliasiat, liikevaihto, sekä monia muita asioita. Liikkeen jäsenistö on jo valmistautunut tähän kokoukseen siten, että on pidetty n.s. alustuskokouksia, joissa on tehty alustuksia sekä fausuttu mielipiteitä liikkeen asioista.

Suomalainen jäsenistö piti alustuskokouksensa t.k. 17 p:nä suomalaisella työväentalolla. Kokouksen avasi liikkeen presidentti N. Sivula. Puheenjohtajaksi valittiin M. Keskinen ja kirjuriksi W. Wainio. Sekä raportin kirjoittajaksi Vapauteen J. Koskela.

Ensimäiseksi tehtiin katsaus liikkeen tiliasioihin, vaan jätettiin sen enempi käsittely yhteiselle kokoukselle. Samoin tehtiin Port Arthurin Keskusosuusliikkeen edustajakokouksessa käyneen edustajan raportin suhteen.

Kuultiin valistuskomitean raportti kulumeelta toimintakaudelta. Siitä syntyneessä keskustelussa viitattiin että valistus- ja agitatsioonityö on ollut heikkoa. Ilmeni kuitenkin, että komitea on ollut toiminnassa, vaikka sen työn tuloksia ei voida niin helposti nähdä. Mitään taktiikkavirheitä toiminnassa ei myöskään ilmennyt, vaan siitä käytetyt puheenvuorot osottivat osuusliikkeen periaatteena olevan: olla yhtenä apujoukkona vallankumouksellisen työväen luokkataisteluliikkeen rintamalla, tehdä siinä työtä omalla tavallaan, niin että jäsenjoukot ei siitä vieraantuisi, vaan tulisivat senkautta tuntemaan yhteistoiminnan hyödyn ja sen ohella vallankumouksellisen liikkeen tarpeellisuuden.

Yhteenveto käytetyistä puheenvuoroista jätettiin evästykseksi uudelle valistus- ja agitatsionikomitealle, johon valittiin seitsemän ehdokasta, josta yleinen kokous valitsee toimeen viisi.

Liikkeenhoitajan raportin suhteen ilmoitti liikkeenhoitaja Koivisto, että kun hän on ollut toimessaan vasta viiden viikon ajan, niin ei hän ole laatinut raporttia, vaan lupasi sen tehdä jos jäsenistö niin tahtoo. Kehoitettiin antamaan sellaisen raportin kun hän tältä ajalta saa yleiselle kokoukselle.

Liikkeen henkilökunnan arvostelu vei pitkän ajan ja käytettiin hyvin monta puheenvuoroa, joissa ilmeni, että osa henkilökunnasta ei ole aina käyttäytynyt kyllin sopivasti, vaan oli jossain määrin ilmennyt juoppouttakin, sekä liikkeen trokia oli käytetty kerran ulkopuolella liikkeen toimintapiirin. Ilmeni kuitenkin, että johtokunta oli näistä ryhtynyt toimenpiteisiin. Kuitenkin päätti jäsenistö antaa niistä vielä paheksumislauseen, mainiten että mitään sellaista ei saa enään tapahtua, ja että henkilökunan on aina esiinnyttävä ehdottomasti raittiina; joka ei sitä tee, hänet on eroitettava.

Myöskin päätti kokous, että on toimittava siten, että osuusliikkeiden henkilökunta kokonaisuudessaan saataisiin sellaiseksi, että se omaksuisi työväen luokkataisteluliikkeen periaatteen ja toimisi niiden edistämiseksi, kuuluen jäsenenä sen järjestöihin.

Maanviljelys- ja osuustoiminta-osastosta Vapaudessa keskusteltiin, ja päätettiin ehdottaa yleiselle kokoukselle että se luovuttaisi avustusta mainitun osaston julkaisua varten.

Koska kokous oli jo venynyt kovin pitkäksi päätettiin lopettaa ja jättää loput asiat yleiselle kokoukselle, siis jatketaan tätäkin siellä.

J. K.

Maailman suurin farmi

"Gigantista", kuuluisasta, maailman suurimmasta farmista Neuvostoliitossa kirjoittaa Canadian Working Woman-lehdessä B. Valinski seuraavia viimeisimpiä tietoja:

Kuvan tulevasta maaseutuelämästä antaa nyt jo maailmankuulu neuvostotila, joka tunnetaan "Gigantin" nimellä. Voit matkustaa moottorivaunulla laajalle ulottuvan alueen yli, joka on 49 mailia leveä, ja katsella mitä suurimmalla kiinnostuksella tätä jättiläismäistä yritystä maa-alueella, mikä ennen vallankumousta oli pääasiassa joutomaata. "Gigant" on suurin neuvostotila ja tuottaa se yksinomaan viljaa. Se käsittää nykyään 150,000 hehtaaria ja suunnitellaan se laajennettavaksi 200,000 hehtaarin suuruiseksi. Se on varustettu teknillkan viimeisimmän sanan mukaisella koneistolla. Jo nyt siellä on muutamia satoja traktoreita ja kombaineja työssä sekä noin sata autoa. Lisää koneita on tilattu Amerikasta nykyään. Siellä on kaksi suurta viljaelevaattoria, joihin kumpaankin voidaan panna varastoon päivittäin 100,000 puutaa viljaa.

Koko farmi on jaettu kahteentoista piiriin ja kahteen keskusasemaan. Kumpikin näistä keskusasemista muodostaa todellisen kaupungin sanan oikeassa merkityksessä. Kummankin kaupungin yhdessä osassa on viljaelevaattori, huoneustot koneita varten sekä osuusmyymälät, hallinto- ja koululaitokset. Toiset osat muodostavat pienen kaupungin yhtäläisine työläisasuntotaloineen, lastenseimineen, klubeineen, teattereineen y.m. Pääasiallisimmat asumusalueet rajottuvat nykyään kahteen keskuskohtaan ja toisissa piireissä on järjestetty väliaikaisesti vaunuja, joissa on makuuosastot maanviljelystyöläisiä varten ja on kullakin piirillä oma klubinsa, pieni osuusmyymälänsä ja pieni sairaalansa lääkärinapua varten tarvittaessa.

Tämän vuoden toukokuussa oli tällä farmilla 1,200 työläistä. Suurin osa näistä työläisistä on jo suorittanut kurssin maanviljelyskoulussa. Oppineitten ja harjaantuneitten työläisten etuisuus ei ole missään muualla niin tunnettu asia kuin Neuvostoliitossa. Tarkotus siellä on muuttaa talonpoikaistyöläiset ammattitaitoisiksi maanviljelystyöläisiksi. Tätä varten on muodostettu aanviljelyskorkeakouluja, harjoituskouluja ja erilaisia kursseja, jotta voidaan kehittää ja lisätä työläisten teknillistä ammattitaitoa. Astuessasi osuustoiminnalliseen rakentolaan tällä farmilla, johon kaikki työläiset keräänty vät, näet melkoisen suuren kirjadepartmentin, missä suuret määrät kirjallisuutta on myytävänä. Sen tarkotuksena on kannustaa lukuhalua ja ravita henkistä kehitystä.

V. 1929 kylvettiin 48,000 hehtaarin suuruinen alue ja sadonkorjuun aikana oli siellä työssä 7,000 työläistä. Kahdeksankymmentä syömäpaikkaa järjestettiin tänä aikana. Ruoka kuljetettiin niihin moottorivaunuilla. V. 1930 talvi ja kevätkylvöt käsittävät 116,000 hehtaaria. Kylvökamppailun oli määrä käsittää vain 100,000 hehtaaria,

RAHA
SUOMI
Kurssi Suomen
39 25
Canadan Dollari
Lähetyksiä:
40c lähetyksistä alle $20.00
lähetyksistä $20.00—$49.99
$1.00 lähetyksistä $50.00—
sekä 50c jokaiselta
kavalta sadalta dollarilta.
Lähetykset $500.00 ja
$3.00, huolimatta
Sähkösanomalähetyksiä
hetyskulut $3.50
Suomen rahaa
$2.45 sadasta Smkstä.
Tehk

lmäseuran

halutaan

illiamin S. J. osas-
rttämön johtaja ha-
Toimen saa joko
ai yhdistettynä ta-
en tehtäväin kanssa.
nukset ja suosituk-
alkkavaatimuksineen
a sisällä syysk. 10
mennessä. Musii-
avilla etutila. Mai-
nyös mihin työväen-
n kuulutte.
nukset lähetettävä
a

Johtokunta.
obertson St. Fort
William, Ont.

---

lloseppä

Sundholm

Lorne St.
alin vieressä)
152. Box 1671

---

kunnossa oleva

ainen talo

nä halvalla.

valot sekä kääsy,
mmitys johdettuna
n.
etoja antaa suulli-
llä

UR AHO

wych Ave.,
Ont., Canada.
nalainen

**RTURI JA
ERTÄJÄ**

eutua arv. Yleisön
vyllä työllä ja
aisuudella

a Anni Svartsjö
St. W. Toronto

**n apulaisen
oimi**

Lake'n Suo-
poikatalolla
iten haettavaksi
ydetään jättämään
elokuuta. Valitun
jäsenenä johonkin
en järjestöön.
00 kuussa, vapaa

**Suomal. poikatalon
okunta,
. 297.**

**AJANMUKAISIN
OKALA
S CAFE**

**N ST. WEST
een Sts. kulmassa
TC, ONT.**

**kahvi. Suomalaiset
Tervetuloa!**

POJAT!

learstiin, niin käy-
Wälkkilän poikaa,
sta ja petin.

Wälkkilä,
Hearst, Ont.

kvartti
ka henki-
oka päivä
nta ter-
en. Voit-
otoväken-
än" mai-
oam. Ela
llyttäviä
a valmis-
naidon

* *

Charles
kirja si-
200 sel-
ta. Pyy-
nään. Se

**CO., LIMITED
W., Montreal
e Book to:**

.....
.....
..... 823

J. JARVIS

ASIOIMISTO
Huone 108, Huron Chambers
Puhelin 2189 — P.O. Box 1181
SUDBURY, ONT.
Lakiasioita, asiakirjoja, kansalaispapereita, siirtolaislupia, y. m.
Kiinteimistölainoja
Vaadittaissa tavattavana iltasin

Siistiä huoneita

Vuokrataan päivittäin ja viikottain.

1532 St. Antoine St., Montreal, Que.

PALLOHUONE
— ja —
Matkailijakoti

961—963 St. Antoine St., Montreal, Que.
NISULA ja MATTILA, omist.
(Tr.

**Suomalainen
PARTURILIIKE**

Suositellaan arvoisalle yleisölle.
Puhelin: 5417 Trinity,
176 SPADINA AVE.
(tr)

**IDEAL SERVICE
DYE WORKS**

VÄRJÄYS- SEKÄ PUHDISTUS-LIIKE
D. Filiatrault,
—Puhelin 1153—
54 Borgia Street, Sudbury, Ont

John Lahti

Välittää kolia ja puita sekä toimittaa muuttoajoa. Kääntykää puoleeni tarvittaessa.

**50 Lorne St., Sudbury
Puhelimet: kotiin 1724
konttoriin 1676**

KÄHERTÄJÄ

644 Lagauchetiere St. W.
MONTREAL, QUE.
Puhelin Lang, 2910.

U. ELORANTA

**Uusi Suomalainen
Ruokala**

avattu 256 Queen St. West.
TORONTO, ONT.

Matti Salo

Puhelin: Adelaide 7531

**Avajais-
Erikoisuus**

Meidän tavallinen $15.00 permanent kiharat **$7.00**

Kasvohieronta, finger wave, marcel, water wave ja hiusten pesu **50c**

Ainoa canadalainen liike jonka hinnat ovat alapuolella toisten hintoja. Kaikki työ tehdään ammattitaitoisen henkilön valvonnan alla, henkilön joka on laittanut permanent kiharoita yli 30,000.

Meillä nykyään on 20 liikettä Canadassa palvelemassa teitä. Omistamalla omat tehtaamme, voimme tarjota työmme näillä alhaisilla hinnoilla.

Northern Ontario Building

American Beauty Shoppe

PUHELIN 1748

BARNES DRUG CO.

Erikoishintoja uusissa ja käytetyissä fonografeissa ja radioissa
Uusia suomalaisia levyjä joka viikko.
Helppoja ehtoja järjestetään.

BARNES DRUG CO,

VICTROLA ja RADIOKONEITA — Rihkamaa
VALOKUVAUSKONEITA ja -TARPEITA

SAULT STE. MARIE, ONT.

Kiuassauna

176 Spadina Ave.
(Lähellä Queen St.)
TORONTO, ONT.

Naisille keskiviikkona ja perjantaina. — Miehille kaikkina muina päivinä, paitsi maanantaina suljettu.

Avoinna kaikkina päivinä 1—12 yöllä

Sunnuntaina 9—1 iltap.

Puhelin Trinity 5417

**ILMOITTAKAA
VAPAUDESSA**

**Hierontaa ja
sairaanhoitoa**

antaa

MRS. ALMA AARNIO

Toivosen farmilla, Long Laken tien varrella.

Sauna aina avoinna.
Mainio hiekkaranta.

Scandinavian Bakery

tarjoaa Kuivaa leipää, Korppuja Limppua, Ruisleipää sekä muita leipomotuotteita. Lähetetään kaikkialle itä-Canadassa. os.:

512 St. Martin, Montreal, Que.

Tastylinen Bakeries Ltd.
477 DUPONT STR.
SUOMALAINEN OSAKE LEIPOMO

On avannut myymälän 248 Queen Str., West. Joten se on parhaalla paikalla suomalaisiin nähden. Puodissa tulee olemaan hyvää kahvileipää ja leivoksia, korppuja, ruoka-leipää monta eri lajia ja kovaa leipää.

Myöskin tulemme myymään kahvia, kermaa, maitoa, voita, munia — ja virvoitus juomia.

**Suomalainen
Käherryslиike**

19 Kirkland St.,
Kirkland Lake, Ont.

Jotka aikoo ottaa kuuden kuukauden kiharat, niin edullisin aika on tehdä se elokuun loppuun mennessä, sillä se maksaa vain $8.00.

Ruth Lindfors

(TT)

Suomalainen Käherrysliike Melba

318 Queen St. W., Puh. Adelaide 0070

Sähkökiharoita annetaan uusimman menetelmän mukaan. Kaikkea alaan kuuluvaa työtä suoritetaan kohtuullisilla hinnoilla.

Sulkeutuen arv. yleisön suosioon.

Passin Autokorjaamo

Otamme vastaan kaikkea autoalaan kuuluvaa työtä.

2678 Danforth Ave.
TORONTO
Domestic gasoliiniaseman yhteydessä
Puhelin Grover 0122

SAUNA

**Peter ja Richmond Sts. kulmassa
TORONTO.**

A. LINDFORS

KELLOSEPPÄ

Kaikkea ammattialaan kuuluvaa työtä otan vastaan.

55 WIDMER ST. — PUH. ELGIN 0705 — TORONTO, ONT.

7UP

ja

Howdy

Ainoa valmistaja Sudburyn piirissä.

Star Bottling Works

**Box 1028 - Phone 946
Sudbury, Ont.**

PORT ARTHURIN
Luonnonparantola

Hoitajat —

PETER HOLAPPA
JOS. HALONEN
350 Bay St.

Hieroja Hugo Seppälä

Antaa hierontaa Alavon saunalla joka arkipäivä

8—11 ap. 2—9 ip.

Tulee kotia myöskin pyydettäessä
341 Antwerp St. Sudbury, Ont
— Puhelin 1954 —
(Tf.

Hei Kylpijät Hei!

Uuden aikainen hiiterisauna on yleisön käytettävänä 4 kertaa viikossa: Tiistaina, keskiviikkona, perjantaina ja lauantaina kello 2 ip.—12 yöllä. Lauantaina 1 ip.—2 yöllä. Sauna sijaitsee:

55 Young Street
Lähellä C.N.R. asemaa

PUHELIN 495

Edward Latvala

Torontolaisten huom.!

Suomalainen suutariliike on avattu 69 Duncan Street, joka jatkuu McCaul Streetistä etelään, alapuolelta Queen Streetin. Työ tehdään hyvin ja kohtuullisella hinnalla.

S. Nurmi

69 Duncan St., Toronto, Ont.

ATLANNIN PURJEHDUKSIA

LIVERPOOLIIN

Elok. 27	Syysk. 17	DUCHESS OF YORK
Elok. 29		MELITA
Syysk. 4	Syysk. 26	DUCHESS OF ATHOLL
Syysk. 10	Lokak. 3	DUCHESS OF BEDFORD
Syysk. 12		MINNEDOSA
Syysk. 19	Lokak. 17	DUCHESS OF RICHMOND

CHERBOURGIIN—SOUTHAMPTONIIN

Elok. 26	Syysk. 16	EMPRESS OF FRANCE
Elok. 30		DUCHESS OF RICHMOND
Syysk. 2	Syysk. 23	EMPRESS OF AUSTRALIA
Syysk. 5	Lokak. 29	MONTCALM
Syysk. 9	Syysk. 30	EMPRESS OF SCOTLAND
Syysk. 18	Lokak. 15	MONTCLARE

BELFASTIIN—GLASGOWIIN

Elok. 29	Syysk. 27	MELITA
Syysk. 12	Lokak. 11	MINNEDOSA
Syysk. 19*	Lokak. 17	DUCHESS OF RICHMOND
Lokak. 3*	Lokak. 31	DUCHESS OF BEDFORD

* Ei poikkea Belfastissa.

HAMPURGIIN

Syysk. 5		MONTCALM
Syysk. 18		MONTCLARE

ANTWERPIIN

Elok. 28		METAGAMA
Syysk. 11		MONTROSE
Lokak. 2	Lokak. 29	MONTCALM
Lokak. 15		MONTCLARE

HAVREEN—LONDONHN

Elok. 28		METAGAMA
Syysk. 11		MONTROSE
Lokak. 2		MONTCALM

Yhteys Hullista Suomeen joka keskiviikko

Lähempiä tietoja hinnoista sekä purjehduksista halutessanne kääntykäkenen tahansa Canadian Pacific Laivayhtiön asiamiehen puoleen tai C. H White, District Passenger Agent, North Bay, Ont.

Canadian Pacific
Maailman suurin matkustus järjestelmä

J. W. AHLQVIST, Box 69, Sudbury, Ont.
Halutessanne lähettää rahaa omaisillenne Europaan, tehkää tämetyö Canadian Pacific Expressin välityksellä.

HJALMAR PAJU — Montreal

Sattuneesta syystä

saan täten arv. yleisölle ja ostajapiirilleni ilmoittaa, että yhä edelleen omistan ja ylläpidän Montrealissa "Scandinavian Dining Room"-nimisen ravintolan sekä "Scandinavian Grocery"-nimisen sekatavarakaupan. Ravintolassani saa aina hyvää suomalaista ruokaa sekä hyvää kahvia, tupakkaa jne. ja varastoni sekatavarakaupassa on kuten ennenkin hyvin-lajiteltu.

Kunnioittaen:

HJALMAR PAJU

Scandinavian Dining Room.
979 St. Antoine Street.

Scandinavian Grocery Store.
967 St. Antoine Street.

MONTREAL. QUE.

Seuraavia näyttämötarpeita saatavana

Steinin pohjamaalia, mustaa, valkoista, mustalaisväriä, auringon paahtuma punaa, No. 2 ja No. 3, puikko	.50
Steinin kasvomaaleja, 9 lajia laatikossa, hinta	1.50
Steinin Cold Cream, 8 unssia	.75
Nenäkittiä, asia	.40
Valkoista ja vaaleanpunaista kasvopuuteria, rasia	.75
Partakarvaa, tummanruskeaa, ruskeaa, vaaleanruskeaa, tumman harmaata, mustaa, vaalean harmaata ja punaista, jaardi	.75
Partaliimaa, pullo harjan kanssa	.75
Wheatcroft, juoksevaa puuteria kaulaan, käsiin, rintoihin y.m.	.75
Liquid Rouge, juoksevaa poskipunaa, erittäin hyvää	.50
Poskimaalia, kuivaa, eri värejä	.40
Steinin "Lining Color", tumman ja vaalean ruskeaa, harmaata, puikko	.40
Huulipunaa, puikko	.30

VAPAUDEN KIRJAKAUPPA
Box 69, Sudbury, Ont.

Työläinen! Oletko uudistanut tilauksesi?

NORTHERN COAL & WOOD CO.

KOVAA JA PEHMEÄÄ KOLIA — KOKSIA — KOVAA JA PEHMEÄÄ PUUTA

202 Mackey Bldg. — Puhelin 744, Sudbury.

VARASTOPAIKKA — LORNE STREET — PUHELIN 84.

SUDBURY TAXI
PHONE 899

Viisi umpinaista Studebaker autoa aina yleisön palveluksessa. Kokeneet luotetut auton kuljettajat. Suomalaisia palvelee suomalaiset. — Pitkille ja juhlamatkoille erikoishinnat sopimuksen mukaan.

SUDBURY TAXI — PHONE 899

Autoasema postikonttoria vastapäätä Durham kadalla.

J. V. VENHOLA

SUDBURY ONTARIO

Suomalainen Höyrysauna

Avoinna joka arkipäivä kello 1 päivällä kello 12 yöllä.
Lauantaisin kello 10 aamulla kello 12 yöllä.
770 Aqueduct Street, Montreal, Quebec

SUOMALAINEN APTEEKKI
JA
ROHDOSKAUPPA

Montrealissa, Que., 151 Ontario St. E.

Täällä voitte saada kaikkia lääkkeitä ja rohdoksia niinkuin vanhassa maassa. Käykää meillä tai kirjoittakaa meille. Lähetämme lääkkeit ja rohdoksia kaikkialle Canadaan.

**SUOMEEN TAI SUOMESTA
CANADAAN**

Jos aiotte matkustaa Suomeen tai tuottaa omaisianne Suomesta Canadaan, niin ostakaa pilettinne työläisten omasta liikkeestä. Myymme pilettejä kaikille suomalaisten suosimille linjoille.

Vapaus Port Arthur Branch

G. SUNDQUIST

316 Bay St. - Puh. N2772 - Port Arthur, Ont.

SCHWARTZ'S

Silkki- ja Villakankaita

Kohtuhinnoilla

Durham St., Sudbury.

HUOM.!

Olen alottanut

VAATTEIDEN KORJAUS- JA PRÄSSÄYSLIIKKEEN

448 Queen St. W. Toronto, Ont.

samassa rakennuksessa, missä on Toronton Työläisten Osuusleipomo, toinen lattia. Katsokaa nimikilpeä ovessa.

Samalla myös edustan Vapautta kaikissa Vapauden liikeasioissa.
Käyttäkää työläisten liikettä Vapautta

Käyttäkää Työläisten Osuusliikettä.

Toveruudella

J. KAHILA

Avajais Erikoisuus

RAJOITETTU AIKA AINOASTAAN.
$15.00

Meidän tavallinen "La Mona" öljy Permanent kiharat

Mainio Tarjous **$7.50**

Näyttää aivan kuin Marcel käherrys, hiusten päät myös käherretty. Ei tarvitse laittaa sormi kiharoita tällä uudella menettelytavalla.

WILSON BEAUTY SHOPPE

REGENT TEATTERIRAKENNUKSESSA (YLÄKERRASSA)
Puhelin 913 tilauksia varten. (T—7)

Ilmoituksia eri paikoilta

Ilmotushinnat tässä osastossa ovat: Tilapäisilmottajilta 3 senttiä sana, vakituisilta, joiden ilmotus on kerran tai kahdesti viikossa samanlaisena, 2 senttiä sana ja niiltä, joiden ilmotus on jatkuvasti samanlaisena jokaisessa lehtemme ilmestyvässä numerossa, 1½ senttiä sana. Vähin ilmotusmaksu kerta ilmottaessa 50 senttiä ja seisovista 75 senttiä kerralta.

Tähän osaan tarkotetut ilmotukset on ilmottajan tai ilmotuksen tilaajan merkittävä PAIKALLISILMOTUS.

SUDBURY, ONT.

H. KAUHASEN RÄÄTÄLILIIKE. Suositellaan. Lisgar Street, Box 624 Sudbury.

COPPER CLIFF, ONT.

HUOMATKAA! EHDOTTOMASTI parhaat korput ja kovat leivät saatte leipuri Koivulan sapasta, Copper Cliff, Ont. Werner Koivula, Phone 276, Box 113.

PORT ARTHUR, ONT.

PAPPA HILLMANIN KENKIEN korjausliike, 101 S. Vinzermere Ave., Port Arthur, Ont.

VAPAUDEN PORT ARTHURIN konttori on auki arkipäivinä kahdeksasta aamulla kello seitsemään illalla. Rahaa välitetään Suomeen; kaikkia Vapaudessa olevia kirjoja pidämme varastossa; laivapilettiä myymme kaikille linjoille.

TORONTO, ONT.

SUOMALAINEN RUOKALA SUOMI Cafe, tarjotaan hyvää ja maukasta ruokaa. Avoinna kaikkina päivinä kello 6 aamulla kello 1 yöllä. 395 Queen St. W.

AINOA SUOMALAINEN VALOkuvaamo- ja suurennusliike Torontossa, Ont., 318 Queen St. West. Mr. V. Terho. Puhelin Ad. 0070.

ASUNTOA JA RUOKAA SAATAVANA päivittäin ja viikottain. Aino Lahti, 3 Widmer St., Toronto 2.

ONTARIO AUTO BODY AND Welding Co. ottaa vastaan seuraavia korjaustöitä: Acetyleeni juottoa, kattojen kehyksien sekä etu- ja takabumpparien korjauksia, puu- sekä rautatyö tehdään kaikille osille ensiluokkaisesti. Myöskin carbonia poltetaan 50c sylinteriltä. Puhelin We. 3354. 98 John Street. Toronto. Ont.

MONTREAL, QUE.

KAUHAN TUOMARI E. HELSberg (Commissioner of the Superior Court). Levittäjiä, asiakirjoja, lainopillisia neuvojakäännöstöitä, virallisesti leimataan asiakirjoja, oikeudessa tulkkina, myöskin palovakuutuksia, 226 St. Monique St. Puhelin Harbor 8336, Montreal, P. Q.

MRS. KIVIKOSKI, OMPELULIIke, suositellaan. 919 Inspector Montreal, Que.

KELLOSEPPÄ
A. Heiskanen
SUDBURY, ONT.
—Box 1873—
9 Durham St.
Puhelin 2466

Myytävänä

7 HUONEEN KALUSTO

359 Richmond St. W. Toronto 2. Haussin voi vuokrata edelleen.

MRS. MATTILA,
Toronto, Ont.

HALUTAAN

kokemusta omaava nuori MIES sekä NAINEN kauppa-apulaisiksi. Imoittautukaa

ALBERT BROS.,
Garson Mine, Ont.

MYYTÄVÄNÄ

Turistiliike, 6 rakennusta, metsästys, pyydystys ja kalastusseudut. 150 pyydystä, stouvit, blänketit, veneet, tobogganit, reet, valjaat, 3 kanoottia. Maata 160 eekkeriä, josta 25 puhdistettua maata kylyöllä.

T. OLDHAM,
Room 8 Frawley Blk. Sudbury, Ont.

Muistakaa

Long Lake S. J. o.

SYYSJUHLAT
24 p. elok.

Halutaan tietää

Haluaisin tietää missä on setämme Heikki Vehmasto (Salo) ja serkut Bruuno ja Kalle Nevala. Kaikki kotoisin Hongajoelta T.- ja Porinläänistä. Jos he ei itse satu tätä huomaamaan, pyydämme että jos joku tämän huomaa, tekisi hyvän palveluksen ilmottamalla sen heille eli allaolevalla osotteella.

Mrs. Ruura Elo,
St. George, Box 70
Maine,
tai Ilmi Mäki (Salonen).

(198)

Sudbury

OSASTO No. 16 JOHTOKUNNAN KOKOUS

pidetään Liberty-haalilla näytteljäin pukuhuoneessa tänä iltana klo 8.

"JÄÄTYNYT KYYNEL"

näytelmästä harjoitus perjantai-iltana täsmälleen kello 7:män.

PITKÄSTÄ AIKAA OIKEIN RAILAKKAAT TANSSIT

Liberty-haalilla tänä iltana. Jotakin erikoista niissä tulee olemaan, koska sähkösanomalla oli tilattu Torontosta erikoisuuksia, joista ei kuitenkaan vihjaistu.

Tikkanen kolistelee pianoa, Kauhanen lurittelee "piipullaan", Sedänpoika banjolla ja Alkion Jallu kalikoillaan. Viisi rajan toiselta puolen saapunutta komeaa poikamiestä (vaikka on niissä yksi ukkimieskin) lupaa tanssittaa tytöt oikein Ameriikan tapaan. Siispä ken kynnelle kykenee, tänä iltana Liberty-haalille — tansseihin, eikä mihinkään kökötyksiin!

NÄYTELMÄ "JÄÄTYNYT KYYNEL"

on kevyt huvinäytelmä, omiaan näin kesänaikana kutkuttamaan yleisön nauruhermoja. Sanomme kevyt, kuitenkin on myönnettävä että se on kokoonpanoltaan luistava ja vauhdikas. Kuolleita kohtia ei näytelmässä ole, tilanteet seuraavat toinen toistaan nopeasti ja odottamattomuudellaan synnyttävät katsomossa hilpeyttä. Kevyet sukkeluudet usein höystävät näytelmää.

Pari viikkoa sitten esitettiin näytelmä naisliiton sihteeristön toimesta Long Lakella. Esitys yleensä oli saatu vauhdikkaaksi niinkuin pitikin. Esittäjistä mainittakoon K. Asiala, hummaavana aviomiehenä. Oivallinen näyte. Esitys luontevaa, replikeeraus selvää, verrattuna hänen edellisiin esityksiinsä. Epäilevästä aviovaimosta Olga Asiala loi varsin uskottavan kuvan, äänen käyttö muutamissa kohdin ehkä olisi saanut olla voimakkaampaa.

Junkkarinen vanhana herrana mainio uutuus sudburylaisille, näytteleminen luontevaa ja harkittua. Toveri Junkkarisesta saa näyttämömme kelpoisan voiman, jos hän on tilaisuudessa jäämään paikkakunnalle.

Sulo Ahlfors palvelijana ja Ossi Förbom herrasmiehenä moitteettomat. Paavo Häkkinen rakastelijana paikallaan, äänen käyttö vaan pyrkii olemaan liian yksitoikkoista. Pikkuosien esittäjät kohtalaisia.

Edellä mainittu näytelmä "Jäätynyt kyynel" esitetään ensi lauantaina 23 päivä Liberty-haalilla, ensimmäisen ja viimeisen kerran.

Näytännön loputtua jää runsaasti tunti aikaa tanssille.

Lippuja ennakolta haalilta ja osuuskaupassa torstaista lähtien. Varatkaa ajoissa paikkanne. Haalilla tavatan. — F. L. H.

HARVEMMIN ON

Sudburyn poliisioikeudessa ollut niin hiljaista kuin viime aikoina. Tänä kesänä tavalliseksi tullut irtolaisuudesta pidättäminenkin on osoittanut vähentymisen merkkejä. Pienempiä liikenne- ja väkijuomalakien rikkomuksia kyllä sattuu, mutta nehän kuuluvatkin komentoon. Eilen tuomittiin tällä paikkakunnalla hyvin tunnettu (väkijuomajuttujen yhteydessä) Andrew Faraday kuukaudeksi linnaan perheensä elatuksen laiminlyömisestä. Mrs. Faraday ja 6 alle 16 vuotiasta lasta väittivät, ettei Andrew moneen vuoteen ollut huolehtinut perheestään.

EI TAIDA TIPAHTAA TÄLLÄ KERTAA

Kaupungin Lorne-kadun C.P.R:n alista tunnelisuunnitelmaa varten palkkaama insinööri Franck Barber sai täältä joku kuukausi sitten lähtiessään 1000 dollarin maksun kaupungilta. Nyt hän on taas kirjoittanut pyytäen 3500 dollaria lisää!

TOVERI ARTH. FÖRBOM

haudattiin eilen kello 4 aikaan melkoisen lukuisan sukulais- ja toverijoukon saattamana Sudburyn hautausmaalle. Puheen vainajan muistolle omaisten pyynnöstä piti toveri Oksanen ,kosketellen sitä työtä, minkä äsken manalle mennyt toveri oli työväenliikkeessä neljännesvuosisadan aikana tehnyt. Samalla puhuja myöskin mainitsi kauniina piirteenä vainajan työväenliikkeessä toimimisesta sen, että hän oli vapautunut uskonnon kahleista, jotka usein vielä tahtovat kahlita tietoisinakin pidetyitä tovereita. Puhe oli liikuttavan asiallinen ja hillitty. Lopuksi lauloi tilapäinen naiskuoro kauniin jäähyväislaulun vainajalle, hyvästijättönä omaisilta ja tovereilta.

POSTIN SUHTEEN HUOMIOON OTETTAVAA

Kaikkia niitä, joille tulee sanomalehtiä Vapauden postilaatikkoosotteella ja joilla suinkin on vakituinen olinpaikka kaupungissa, pyydetään nyt, kun postin kanto on voimassa, muuttamaan lehtiensä osotteet asuntoonsa, sillä Vapaus haluaisi lopettaa toisen, nim. sanomalehtilaatikon vuokraamisen postikonttorissa.

Kaikki nauramaan!

Ensi lauantaina 23 päivä esitetään
Liberty-haalilla
"JÄÄTYNYT KYYNEL"
verratoin naurupilleri 3ssa näytöksessä.
Liput etukäteen 40c, ovella 50c.
Näytännön loputt. jää runsas tunti aikaa
TANSSILLE
Musikista pitää huolen Tikkasen orkesteri

'Thrills—Chills—
Laughs Galore'
You've heard it before—but this time it's real, red blooded mystery, brilliantly interpreted in the all talking Fox Movietone melodrama of "Bulldog" Drummond's greatest adventure
with
KENNETH MacKENNA
Marceline Day Henry B. Walthall
in the leading roles

REGENT
Perj. ja Lauant.
elok. 22-23

TEMPLE TOWER

Ensi Maanant. Tiist. Keskiv.
Parempi kuva kuin "SALLY"
jossa esiintyy "Song of the Flame" tähdet
Bernice blaire ja Alexander Grey.
"NO NO NANETTE"

Tulossa—"THE DAWN PATROL"

LAPINSALOJEN

lausunta-iltaan tiistaina ei ollut yleisöä saapunut oikein paljoa, ollen kai noin puolisentoista sataa. Alussa puhui lähes tunnin ajan tov. Edw. Lapinsalo puhetaidon merkityksestä työväenliikkeessä. Puhe oli hyvä esimerkki hyvästä esiintymiskyvystä, vaikkakin toisin paikoin ehkä hieman hajanainen, sekä myöskin joukossa eräitä vähemmän harkituita lainauksia kristinuskon alkuperästä. Niistä huolimatta kuitenkin hyvä puhe, esimerkillisen hyvä, josta työväenliikkeessä toimivien tulisi ottaa oppia.

Lausujien muu ohjelma esitettiin melkoisen reippaasti, osoittaen, että esittäjät omaavat melkoisen korkealle kehittyneen lausujakyvyn. Saapuvilla ollut, joskin harvalukuinen yleisö tuntui yleispiirteissään olevan tyytyväinen esityksiin, antaen tunnustukseksi runsaat suosionosoitukset.

SUDBURYSSA ON OSOITETTU

suurta mielenkiintoa Abitibi Canyonin voimalaitoksen rakennusta kohtaan. Henkilöt, joilla täällä on jotakin pyöritettävää aina lihamyllystä sulattimokoneihin asti odottavat päivää, jolloin 100,000 hevosvoimaa rupeaa virtaamaan uudelta voimalaitokselta Sudburyyn, taaten riittävästi halpaa sähkövoimaa täkäläisille virran kuluttajille. Toiselta puolen, nyt kun tammen ja voimalaitoksen rakennusurakka joku päivä sitten myönnettiin ja tiedoitettiin maailmalle, oyat suuret joukot työttömiä varsinkin yksinäisiä miehiä, valmistautuneet lähtemään pohjoisen puolelle katsomaan "senssiä" yhdeksi 1.000—2,000 miestä käsittävästä rakennustyövoimasta, huomioonottamatta, että nykyään on Canadassa niin paljon työttömiä, että joka paikkakunnalle voisi ilman muualta työvoimaa tuomatta rakentaa voimalaitoksen. (Esim. Montrealissa vuoden aikaan katsoen huikea summa, virallisen tiedotuksen mukaan 22,000.)

Voimalaitoksen ja tammen rakennusurakan on saanut Dominion Construction Co. Töiden pitäisi kestää pari vuotta. Käytettävä rahamäärä on noin 23,000,000 dollaria. Voimalinja tulee Ontario Hydro Electric Power Commissionille. Yksityisseikkoja tästä työstä, työn alkuun y.m. seikkoihin nähden ei ole vielä tiedoitettu, kun taas voimalaitoksen rakennuksen Cochranen lähellä pitäisi alkaa hetimiten noin 1,000 miehen työvoimalla.

VAPAUDEN KIRJAKAUPPA

pidetään auki joka päivä kello kahdeksasta aamulla kello seitsemään illalla. Sunnuntaisin ja juhlapäivinä on konttori suljettu koko päivän. Rahanvälitystä otetaan vastaan kirjakaupassa jälkeen kello viiden.

RATATYÖ PIAN VALMIS

Kaksoisraiteen asettaminen Sudburyn ja Azildan välille C. P. R:n linjalla tulee valmistumaan ensi kuun alkuun mennessä, siis kuukautta aikaisemmin kuin oli tarkoitus. Tällä kertaa on työssä noin 150 miestä.

ASIAMIEHET!
Rakentakaa uutta menetetyn tilalle

STAR STORE

Taasen, tulemme siihen aikaan kuin koulu alkaa, ja äidit ajattelevat että onkohan Billy kasvanut niin että ei viime vuoden puku sovi hänen päälleen ja tulisikohan tästä kankaan palasta Mary'lle leninki.

Tämä probleemi tulee selvitetyksi jos vierailette kaupassamme, sillä aina saatte mitä tarvitsette "Star Store" kaupasta. Meiltä voitte puettaa lapsenne kiireestä kantapäähän saakka, valmiiksi koulua varten, kohtuullisilla hinnoilla.

Toivoen että teette kauppamme ostoksiennè päämajaksi tulevaisuudessa.

A. ST. ONGE
Elm ja Durham katujen kulmassa
SUDBURY, ONT.

Gerald A. Foot
PALOVAKUUTUKSIA, KIINTEIMISTÖ- JA KIINNITYSLAINOJA
Hyvä tonttivalikoima, valo, vesi sekä likaviemärit. Hinta $300 — helpoilla ehdoilla.
Käykää katsomassa kotien rakennussuunnitelmaamme.
GERALD A. FOOT
PUHELIN 936 — MACKEY BLOCK — SUDBURY, ONT.

Kirkland Lake, Ont., ilmoituksia

Robert Lindforsin SAUNA
Avoinna: Keskiviikkona ja perjantaina kello 1 päivällä 11 illalla. — Lauantaina kello 1 päivällä kello 6 sunnuntaina.
Box 23, Kirkland Lake, Ont.

PALLOHAALI ja PARTURI
Lindforsin saunan yläkerrassa. Pallot pyörii, tukka lyhenee ja parta siliää. (Tr.
AARO KIVINEN,
Box 23, Kirkland Lake, Ont.

The Readers of the "Vapaus"
Patronize only those concerns that advertise in the "Vapaus" and encourage their neighbors to do likewise. In this way we support our own concern and also enable it to serve the advertisers for their money's worth.
We have built our organization through co-operation by which means only we can further develop it. For that reason, let us not forget the "Vapaus" advertisers.

Parturi
Liikkeeni sijaitsee nykyisin non pallohaalin yhteydessä. parhaani palvellessani kaikessa parturinalaan kuu työssä.
Tiho Ermischoff
KIRKLAND LAKE - ONT

MAITOLIIKE
Suosittelen yleisön käytettäsi. Maito maukasta ja puh Kotiin ajo päivittäin.
A. Serenius
Box 727,
Kirkland Lake.

Timmins, Ont., ilmoituksia

DRINK Coca-Cola
Y.m. virvokejuomia valmistamme ensiluokan aineista.
Tilaukset toimitetaan nopeaan.
Timmins Bottling Works
K. A. Merikallio, omist.
Box 1749 - 61 Birch St. - Puhelin 646 J.

Alex Koskelan Sauna
Avoinna 4 kertaa viikossa: Keskiviikkona, torstaina, perjantaina ja lauantaina.
Puhelin 696W.
75 REA ST. N. TIMMINS

FINNISH BAKERY
Box 1306 Timmins, O
Korppu- ja leipä-tilaukset aan ja huolellisesti täytetä

Uusi Kiuassauna
Naisille ja miehille suosittelee kylpyjään. Etevät hierojat tavattavissa.
Avoinna: Keskiviikkona ja torstaina kello 3—12.
Perjantaina 1—12. Lauantaina 1—2 yöllä.
Sunnuntaina 9 ap. 1 ip.
56—58 Widmer St., Toronto, Ont.

Säästätte kun ostatte Eatonista

PUNASTA KOHOE LOHTA
Tarjotkaa sitä joko kylmänä tahi kuumana—salaatteja sekä voileipiä varten, 1 paunan kannu 29c

ERIKOISUUS—
Sekal. Biskettejä
Pauna 15c

ERIKOISUUS—Aylmer
Persikka Jämiä
40 uns. purkki 32c

ERIKOISUUS—Hyvää lajia
TOMAATTEJA
2 suurta kannua .. 27c

MANY FLOWERS
SAIPPUAA
3 kpl. 19c

CLASSIC
Puhdistus Ainetta
Kannu 8c

KYLMÄÄ TAI KUUMAA
TODDY
½ paunan kannu 31c

BROOKFIELD
JUUSTOA
½ paunan paketti 21c

Duchess Omenia
5 paunaa 25c

Canadan Seleria
2 nippua 15c

"SPECIALS"
ovat tarjolla näillä hinnoilla
Elok. 21—Elok. 27 päivään asti
Pitäkää silmällä punasia hintalappuja

KÄSIEN PUHDISTUS AINETTA
SNAP
Kannu 14c

SHIRRIFFS
MARMELAADIA (Appelsiini)
40 unssin purkki 38c

ERIKOISUUS—Hyvää lajia 4 säkeen
LUUTIA
Kappale 29c

ERIKOISUUKSIA
HEDELMÄ- JA KASVIS-OSASTOLLA
VALIKOITUJA BANAANEJA, tusina 23c
SITRUUNIA, tusina 30c
LUUMUJA, 6 kvartin bäsketti 48c
PERSIKOITA, tusina 29c
VALIKOITUJA BARTLETT PÄÄRYNÖITÄ, tusina 35c

EATONIN VALIKOITUJA TUOREITA LIHOJA
PERJANTAI aamupäivällä
Tuoretta Kalaa
TORSTAI ERIKOISUUS
Peamealed Rolls
Pauna 29c
EXTRA erikoisuus — Hyvää
Lampaan Paistia
Etuosaa—kokonaisena ja puoliskona
Pauna 15c
Perjantai iltapäivällä
Liha Sylttyä
Lunssia varten—Pauna 35c

Lauantai erikoisuus — BACONIA, piknekkiä varten. Pauna 48c

Tunnit
9 ap. — 6 ip.
10c lisämaksulla tuodaan tavarat kotiinne.
15c ulkopuolella kaupunkia

Eaton Groceteriat
Elm ja Durham kaduilla

Jakelut
10.30 ap.
4.15 ip.
Viimeinen jakelu lauantaina 6 ip.